

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 28.—
pol leta 14.—
četrt leta 7.—
na mesec 2-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 33.—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 38.—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Znanstvena ulica št. 5, telefon št. 85.

Izbija vsak dan zvečer izvenšči nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenu prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 26-40 četrt leta 6-60
pol leta 13-20 na mesec 2-20

Poznamo številka velja 10 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Znanstvena ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 3. aprila. (Kor. urad.)

VZHODNO BOJIŠČE.

Ob Bistrici Zolotvinski so se ponesrečili sunki ruskih izvidnih čet. Severno Dnjestra mestoma zvišano delovanje ruskega topništva.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Nobenih posebnih bojnih dogodkov.

JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Vzhodno Ohridskega jezera so vrdle naše čete v sovražne jarke ter so pripeljale vjetnike seboj.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 3. aprila. (Kor. urad.)

Wolffov urad poroča:
Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Severno Arrasa ljut artiljerijski boj. Več proti našim pozicijam prodirajočih angleških odredov je bilo odbitih. Nasilni izvidi Angležev in Francozov na bojišču severovzhodno Bapaumea in zapadno St. Quentin so bili izvršeni od močnih sil. Potekli so, kakor smo opazovali in kakor so izpovedali vjetniki, za sovražnika z izredno velikimi izgubami. Pri Noreuilu smo gnali 300 vjetih Angležev nazaj. Prišli pa so v ogenj angleških strojnih pušk, tako, da jih je le 60 dospelo do naših črt. Vzhodno od črte Coucy le Chateau-Soissons je naš artiljerijski ogenj razpršil opažene zbirajoče se čete. V Champagni južno Riponta je z uničujočim učinkom izpodvezal pripravljajoč se sovražni napad.

V značilnih bojih je izgubil sovražnik 4 letala, 2 od njih je sestrelil nadporočnik baron Richthofen.

VZHODNO BOJIŠČE.

Fronta generalfeldmaršala princa Leopolda Bavorskega.

Severozapadno Dvinska so odpeljale večkrat preizkušene napadalne čete iz ruske pozicije 1 častnika, 93 mož in 2 strojni puški. Tudi pri Maljavičih severovzhodno Bogdanova je imel izvidni sunek popolen uspeh ter nam je dal 1 častnika in 25 mož kot vjetnike. Severovzhodno Baranovičev je več ruskih stotnij napadlo neko našo poljsko stražo, ki pa je navzlic močnim artiljerijskim pripravi vztrajala v svoji poziciji. Živahnemu ruskemu ognju na obeh straneh železnice Zlocov-Tarnopol, ob Zloti Lipi in ob Dnjestru niso sledili nobeni infanterijski napadi. Ob Bistrici Zolotvinski prodirajoči ruski oddelki so bili pregnani.

Na fronti generalobersta nadvojvode Jožefina pripadni skupini gfm. von Mackensena nobenih posebnih dogodkov.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Med Ohridskim in Prespanskim jezerom so vrdle naše čete v ekspozirane francoske postojanke. Zavrtniški protinapade, so se vrtnile po povelju s plenom na lastno črto nazaj. Severno Bitolja se je ponesrečil majhen francoski napad.

Prvi generalni kvartirni mojster p. Ludendorff.

Vojna med Ameriko in Nemčijo.

Wilson pred ameriškim kongresom.

Washington, 2. aprila. (Kor. ur.) Predsednik Wilson je danes zvečer pozval kongres, naj izjavi, da obstoja med Združenimi državami in Nemčijo vojno stanje.

Amsterdam, 3. aprila. (Kor. ur.) Reuterjev biro javlja iz Washingtona: Predsednik Wilson je izjavil, da bo vojna proti Nemčiji provzročila uspešno skupno delovanje Amerike z vladami, ki že imajo vojno z Nemčijo. To bi obsegalo tudi ojačenje liberalnih kreditov. Wilson zahteva, naj se potem splošne vojaške službene dolžnosti postavi na noge 500.000 mož in je obenem opozoril, da Zedinjene države ne bodo nastopile proti Avstro-Ogrski in drugim, z Nemčijo zvezanim državam.

Washington, 2. aprila. (Kor. ur.) Reuter. Wilsonova adresa bo nemudoma poslana na vsa poslaništva in zastopstva Zedinjenih držav in razbrzojavljena na vse ameriške diplomate v inozemstvu. Čuje se, da jo utegnejo tuje vlade smatrati za tako blizu stojičemu stanju, da bo treba nevtalitetnih izjav.

Za speakerja (predsednika) poslanske zbornice je bil zopet izvoljen demokrat Clark z 217 proti 205 glasom. Predsednik komisije poslanske zbornice za zunanje zadeve pripravlja sklepni predlog, s katerim se proglasa vojno stanje med Zedinjenimi državami in med Nemčijo in pooblašča prezidenta, voditi vojno proti Nemčiji.

V ponedeljek 2. aprila zvečer je predsednik Wilson prečital ameriškega kongresa, ki se je bil opoldne istega dne sestal in v vsej naglici konstituiral, svojo vojno poslanično.

Ameriška ustava predpisuje, da je treba za napoved vojne privoljenja kongresa t. j. poslanske zbornice in senata. Wilson za to privoljenje ni prosil naravnost. On se postavlja na stališče, da so Zedinjene države napadene od Nemčije in da brez njihove inicijative vojno stanje že dejansko obstoja, seveda edino le po krivdi nemške države. Zato zahteva Wilson od kongresa le izjavo, ki naj takorekoč ugotovi dejanski stan.

To je seveda le taktična poteza. Wilson, ki je imel vedno tako lepe besede za mir in spravo med narodi, ki je s tako vnemo poudarjal pacifično nalogo Zedinjenih držav, se je hotel izogniti očitku, da bi bil kriv novega razmaha strašne svetovne borbe in odkazal je Zedinjenim državam vlogo napadene nedolžnosti, ki krvavečega srca zgrabi za vsiljeno ji orožje. Wilson hoče ameriškega narodu natveziti, da je vojna, v katero je strmoljavil Zedinjene države, le obrambna vojna.

Nedvomno mu bo velika večina kongresa pritrčila in odobrila bo njegove vojne načrte. Reuter poroča, da je Wilson že naznanil uvedbo splošne vojaške dolžnosti, na podlagi katere hoče organizirati za enkrat 500.000 mož broječo armado in govoril je o ojačenju liberalnih kreditov, t. j. o znatni finančni podpori za entento.

Vedno jasnejše postaja, da se hoče Amerika udeležiti vojne ne le na morju in na gospodarskem polju,

temveč tudi na kopnem in da resno pripravlja ekspedicio v Evropo. Ako se spomnimo še notranje zveze med ameriškim in kitajskim postopanjem proti Nemčiji, se nam vsiljuje še ena domneva: da hoče Amerika angažirati za boj proti Nemčiji tudi ogromni človeški rezervuar kitajske republike.

Zedinjene države štejejo 110 milijonov prebivalcev. Kitajska razpolaga s kolosalno številko 330 milijonov. Centralne države se teh števil ne strašijo, dobro vedoče, da so prepozno postavljene v sovražne račune in da je njih pomen le moralni, ne pa dejanski. Nihče ne bo zanikal, da bo intervencija Amerike in eventualno tudi Kitajske znova razpalila sovražno bojaželjnost, toda nihče ne dvomi, da bo sledilo optimističnemu razmahu prvih tednov prej ali slej bridko razočaranje. Pozicija centralnih držav je nedobitna.

Nastop Amerike je brezdvomno sad velikopotezne entente agitacije, kateri je podlegel tudi Wilson, ki je bil morda od začetka res sam o sebi prepričan, da je in ostane nevtaliten. Ententa je znala demokrat, ameriški narod prepričati, da so centralne države steber avtokracije in da bi nemška zmaga pomenila direktno nevarnost tudi za demokracijo novega sveta.

Kako se bodo razvijali nadaljnji dogodki? Morda so pacifisti v kongresu dovolj močni, da zavlečejo debato o Wilsonovi spomenici tja čez Veliko noč. Morda — pravimo, kajti medtem javlja Agence Havas, da so nemški podmorski čolni potopili prvi oboje ameriški parnik, kar je Wilson izrecno označil za casus belli.

Wilson pravi, da se zaenkrat ne bo bojeval proti Avstriji. Ta izjava je seveda problematičnega pomena, ker pozablja, da sta Nemčija in Avstrija nerazdružno zvezani kot vojni tovarišici. Z državo, ki se vojne proti naši zaveznici, ne moremo živeti v prijatelstvu.

BESEDILO WILSONOVE POSLANICE.

Washington, 3. aprila. (Kor. ur.) Reuter poroča: V kongresu je podal Wilson to-le izjavo:

Sklical sem kongres na izredno zasedanje, ker je treba takoj storiti resen političen sklep, za kateri postavim ne morem prevzeti odgovornosti.

Predložil sem vam 3. februarja izredno naznanilo nemške vlade, da namerava od 7. februarja naprej opustiti vse pravne in človeške omejitve ter s podmorskimi čolni potopljati vse ladje, ki bi poskusile dospeti v sovražna pristanišča. Zdelo se je, da je to v prejšnji glavni fazi vojne cilj nemških podmorskih čolnov. Toda od aprila 1916 je naložila nemška vlada poveljnikom podmorskih čolnov gotove omejitve, kakor je bilo nam obljubljeno. Nova nemška politika pa je opustila vsak obzir. Mednarodno pravo se je s težavami razvilo z rezultati, ki so bili dosti majhni. Nemška vlada pa je pustila past tudi še ta minimum pravice pod pretezo povračila in potrebe, ker ni imela orožja, katero bi uporabljala na morju, pač pa orožje, ki se ne sme uporabljati, kakor je uporabljala Nemčija sedaj, namreč brez ozira na človečnost ali na po-

godbe, na katerih sloni svetovni promet. Ne mislim sedaj na materialne izgube, kakor so tudi resne, marveč le na to, da so poginili splošno nebojevniki, moški, žene in otroci.

Sedanja nemška vojna proti trgovini je vojna proti človečnosti in proti vsem narodom. Vsak narod mora sam odločiti, kako se hoče postaviti proti temu izzivanju.

Mi se moramo odločiti z zmernostjo, kakor odgovarja našemu značaju in motivom kot naroda. Naš motiv ni maščevanje ali princip brutalne sile. Ko sem zadnji februarja govoril pred kongresom, sem mislil da bo to zadostovalo, da zavaruje oboje naše nevtralne pravice. Nemogoče je braniti ladje protinapadom nemških podmorskih čolnov. Navadni previdnosti odgovarja, če se poskuša jih uničiti.

Nemška vlada odreja nevtalitem pravico v zapornem okolišču sploh uporabljati orožje, da branijo pravice, katerim ni noben modern jurist nikdar oporekal. Nemčija naznanja, da bo nastopila proti eskortam v varstvo ladij, kakor protipomorskim roparijem. Z ozirom na tako predrznost je oboje nevtralnost več kakor nepotrebna.

Brez obotavljanja se držče konstitucionalne dolžnosti, svetujem kongresu, da izjavi, da zadnja dejanja nemške vlade v resnici niso nič drugega kakor vojna proti vladni ljudstvu Zedinjenih držav ter da formalno smatra, da je nastopilo vojno stanje, ki je vsiljeno Ameriki, in da stori korake, da Nemčijo prisili sprejeti pogoj za končanje vojne.

Vojno stanje bo provzročilo sodelovanje z drugimi vladami, ki se boro proti Nemčiji, ter bomo tem državam liberalno dajali finančnega kredita in jim dali na razpolago organizacijo za mobiliziranje vseh materialnih virov dežele, da dobavljajo vojni material. Tako bodo te države na najzadnejši in najbolj štedljivi ter najuspešnejši način služile drugim zvezam narodov.

Nadaljna posledica vojnega stanja bi bilo popolno opremljenje brodovja zlasti s sredstvi, da se bore proti podmorskim čolnom in nadalje takojšna pomnožitev vojske za najmanj 500.000 mož.

Kakor misli predsednik, naj bi se vojski nabrali po načelu splošne brambne dolžnosti.

Mi nismo imeli, je rekel predsednik, nobenega spora z nemškim narodom. Nemška vlada je pričela vojno brez inicijative, vednosti in soglasja ljudstva. Vojna je bila provocirana od mogočnikov in izvedena v interesu dinastij in majhne skupine slavožupnih mož, ki so vajeni uporabljati svoje sodržavljane kot prodje.

Custvo Amerikancev je, da je bilo naše upanje na bodoči svetovni mir potrjeno od čudovitih vzpodbujajočih dogodkov v Rusiji. Tam imamo vrednega soudeleženca na častni zvezi. Sedaj hočemo pričeti boj z naravnim sovražnikom svobode. Ne nameravamo nobenega zavajevanja.

Predsednik Wilson je dostavil, da Avstro-Ogrska v resnici ni udeležena na pomorski vojni proti ameriškim državljanom. Predsednik hoče razpravljati o odnosih z Dunajem odločiti.

Končal je predsednik, da se bo Amerika borila za najdražje zaklade, namreč za demokracijo in za svobodo malih narodov.

PRVA OBOROŽENA AMERIŠKA TRGOVSKA LADJA POTOP-LJENA.

Havre, 2. aprila. (Kor. ur.) »Havas.« Neki nemški podmorski čoln je potopil prvo oboroženo ameriško trgovsko ladjo »Astero« na poti v Evropo. Neka patroljska ladja je srečala čoln z 19 možmi posadke, 28 mož baje še pogrešajo. Ker je bilo morje viharo, se boje, da ostalih ponesrečencev ne bo več najti.

Seja poslanske zbornice.

Rotterdam, 3. aprila. Sejo poslanske zbornice v Washingtonu je otvoril duhovnik z molitvijo, po kateri je rekel: Sredstva diplomacije niso imela uspeha. Glas razuma in pravice ne najde poslušala. Zaničujemo vojno in ljubimo mir, a če se nam vojna vsili, molimo, da bi srce vseh Amerikancev udarjalo z domovinsko ljubeznijo in da bi se ves narod zbral okrog prezidenta ter ga podpiral pri vseh odredbah, ki so potrebne za varstvo dežele in njenih prebivalcev. — Po duhovnikovem govoru se je poslanska zbornica konstituirala. Pri volitvi predsednika so se vneli zvišani boji med republikanci in med demokrati, pri katerih je zmagal prejšnji predsednik, demokrat Clark, z 217 proti 205 glasom. — V stolno mesto je prišlo nekaj pacifistov iz province. Neki poslanec iz Massachusettsa je šel kratko pred sejo k senatorju Lodgeju, ki zastopa massachusettsko vladu. Nastal je živahen prepir, tekem katerega je rekel poslanec: Ti si strahopetec. Lodge je odgovoril: In ti si lažnjivec. Poslanec je Lodgeja udaril v obraz, Lodge pa je poslanca tako udaril, da je padel na tla.

Zadnji napori za mir.

Düsseldorf, 3. aprila. Kabelbrzojavka »Generalanzeigerja« iz New Yorka javlja: Na predvečer kongresa so napravili pacifisti zadnji napori za ohranitev mira. Za ponedeljek je bilo v Zedinjenih državah sklicanih 20.000 zborovanj proti vojni.

Vojno razburjenje v Washingtonu.

Rotterdam, 3. aprila. Angleški listi poročajo: V Washingtonu vlada pravcavo vojno razburjenje. Na vsaki luči plapolajo zastave. Moški in ženske so okinčani z narodnimi trakovi. Mesto je prenapolnjeno, vsi hoteli so zašedeni, vedno več ljudi prihaja iz vseh delov Amerike.

Berlin, 3. aprila. »Vossische Zeitung« piše: Ameriška historija uprizarja orgije. Sodrga tuli in razje na ulicah ameriških mest, razje nemškega cesarja in obeša psom železni križec. Mi pa gremo mirno naprej po izbrani poti.

Navdušenja za vojno ml.

Frankfurt, 3. aprila. »Frankfurter Zeitung« javlja iz New Yorka: Več tisoč pacifistov je šlo v Washington, da demonstrirajo za mir; to je bilo brezuspešno, ker hoče kongres vojno; dežela se komaj zaveda, da se bliža vojna. Nikdar se ni noben narod tako lahkomiselno lotil vojne, kakor zdaj Amerikanci. Več listov naglašajo izrecno, da ni Amerika šešvno pripravljena na vojno. Nemojemo tako sovražna »Tribuna« piše, da hude strasti se niso dovolj podžgane. Če se ne posreči Wilsonu ugnati srca Amerikancev, potem bo ta vojna izgledala kakor usodni boj sodnega eksperimenta.

Vojne priprave Amerike.

Frankfurt, 3. aprila. »Matthias« iz New Yorka: Vlada stopa na

zoruje vse tujce nemške narodnosti. Vsi volni in agenti so bili aretirani. Predsednik senata je predlagal, da naj Amerika preskrbi živila, obleko in opremo enega milijona francoskih vojakov tako dolgo, da bo mogoče poslati enako število ameriških čet na bojišče. Gospa Wilson je prevzela predsedstvo v komiteju Rdečega križa v Washingtonu.

Nova zarota proti Wilsonu.

Bern, 3. aprila. Brzjavka iz Washingtona poroča, da je bila razkrita nova zarota proti Wilsonu. V deželi se gode hude manifestacije za mir. Za New York je zakon o uvedbi splošne vojaške dolžnosti že uveljavljen. Vpoklicanje se začne takoj.

RUSIJA KLIČE AMERIKO NA POMOČ.

Lugano, 3. aprila. (Kor. urad.) Agencija Stefani poroča preko Pariza iz Petrograda: Kakor naznanjajo »Birževija Vjedomosti«, je brzjavil zunanji minister Miljukov Wilsonu, naj se Zedinjene države kolikor mogoče hitro pridružijo vojni, ker je njihova pomoč ne samo z vojaškega, ampak bistveno z moralnega stališča velike važnosti.

Samozavest na Nemškem.

Berolin, 3. aprila. (Kor. urad.) Listi so hladno vzeli na znanje ameriško izjavo o vojnem stanju in izrekli zaupanje, da tudi odkrit prestop Amerike na stran sovražnikov, ne more izida vojne premeniti na škodo Nemčije.

Ameriški rušilci podmorskih čolnov.

Madrid, 2. aprila. (Kor. urad.) O naporih entente, da dobe proti nevarnosti podmorskih čolnov uspešno sredstvo, poroča »ABC« iz ameriškega lista »Boston Transcript«. Pri proglasitvi poostrene podmorske vojne je odposlala »Submarine Boat Corporation« 550 rušilcev podmorskih čolnov, ki jih je bila v 550 dneh zgradila. Čolni so dolgi 70 čevljev, 12 čevljev široki in 45 čevljev globoki, kar zelo otežkoča učinkovanje torpedov. Motorji imajo 550 konjskih sil ter dajejo čolnom hitrost 22 vozlov. Njih akcijski radij je 700 milj pri 22 vozlih hitrosti in 1500 milj pri hitrosti 14 vozlov. Čolni so prav lahki in lahko manevrirajo. Vozijo lahko 10 dni in so uspešni sovražniki podmorskih čolnov, delati pa morajo skupaj z letali, iz katerih je videti podmorske čolne iz višine 800 do 1000 m, do globine 12 m. Smer podmorskega čolna pokaže letalec z bombami, ki provzročajo močen dim.

Dogodki na bojiščih.

Iz vojaškega razmatrivanja 3. aprila:

Tudi včeraj so poskusili Angleži in Francozi pričeti s podjetji na plečnih točkah nove nemške pozicije pri Arrasu in Soissons. Med Arrasom in Lensom niso uspela nad ostre topovske boje, severovzhodno Soissons je vdušil nemški odbijalni ogenj napade v kati. Sovražnik je po izvršenih površnih kritjih na prostoru med Arrasom in Soissonsom med starimi in novimi pozicijami prešel k ostremu rekonosciranju v smerih Cambrai in St. Quentin. To je najbrže pohod na večje boje. Preteklo pa je že pet tednov, odkar je ozemlje pri Ancru izpraznjeno, in še le sedaj nameravajo Angleži prodrati na predpolje nove nemške pozicije severovzhodno Bapauma.

Na vzhodni fronti se množijo znaki popuščanja vojaške discipline med ruskimi četami, kar je mogoče pripisati deloma uvedbi demokratskih reform, deloma milejši rabi strogih vojaških predpisov. V sled porabe železniškega materiala za oskrbo velikih mest v zaledju so nastale na nekaterih delih fronte občutne težave glede prehrane, ki provzročajo večkrat težke izgrede ruskih čet. Nadaljnji sklepanj pa ni mogoče izvajati iz tega kakor tudi ne iz ruskih poskusov laskanja našim četam v posameznih bojnih odsekih.

Na italijanski fronti traja mir. Naš sovražnik je zaposlen z intenzivnimi obrambnimi pripravami in stremi zlasti za zvišanjem vojaštva z dovozom vseh v zaledju se še nahajajočih množ, katere se kar sumarično pregleduje. Plen v mesecu marcu iz naših sunkov je znašal 19 oficirjev, 666 mož in 29 strojnih pušk. Od januarja znaša naš plen nad 2400 mož, 2 topova in 51 strojnih pušk.

Iz poročila, odobrenega v vojnoporočevalskem stanu:

Z ruske fronte prihajajoče vesti kažejo, da je vedno očitnejše stanje desorientacije pri armadi kot učinek notranjega vrvenja. Slika, katero je mogoče sestaviti iz opazovanja na ruskih odsekih, stikajočih se

enotna. Povsodi pa so nastopile težave v prehrani, pogostoma prav znatne. V zvezi s temi in z razmerami vsled revolucije nastalimi se dogajajo vedno pogostejše prekršitve discipline. V posameznih odsekih išče rusko moštvo stika z nemškimi in avstro-ogorskimi četami, da jih sproti obvešča z vsklici o dogodkih v svojih jarkih. Tudi drugi približevalni poskusi, ki kažejo popuščanje rabe ostrih predpisov, se množijo. Ne-katere demokratske reforme so že izvedene; tako se baje zboljša moštvo plačilo. Del gardnih oficirjev se nadomesti z dijaki. Za ruskimi pozicijami je pogostoma prav živahno, pojejo in kričijo. Na splošno pa je razpoloženje čet še nedoločno.

Berolin, 2. aprila. (Kor. urad.) Uradno. Vreme se je izpreminjalo, prišlo je. Boji med Arasom in Aisno so se nadaljevali. Večji spopadi so se razvili pri Croisilles, ob cesti Fine-Souceaucourt, pri Sary, na obeh straneh Somme in severno Soissons. Povsod smo krvavo odbili napade Angležev in Francozov. Sovražne izgube so bile posebno velike, ko so napadli gozd Polen. V kak izredno težaven, da nevaren položaj, so zašli Angleži in Franci, ker so Nemci svojo bojno črto premestili, dokazujejo neprestane tožbe o nemškem opustošenju in boječi glasovi vojnih kritikov, ki neprestano svara, naj se previdno in varno postopa. Kljub temu, da so te operacije, kakor trdi sporazum, morali Nemci izvesti pod njegovim pritiskom, so Nemci vjeli v minulnem mesecu na zapadni bojni črti 2900 mož in vplenili 59 strojnih pušk. Angleška in francoska poročila pa v skoraj istem času ne poročajo niti o polovici vjetnikov, kolikor so jih vjeli Nemci, marveč so sovražniki vjeli 1400 mož in zaplenili 59 strojnih pušk. Na vseh bojiščih so vjeli Nemci in njih zavezniki 6000 mož in zaplenili 134 strojnih pušk; brzostrelne puške niso vštete, in 60 metal min. V Champagni se južno Riponta bojujejo dalje. Francozi pripravljajo tam nov, velik napad. Nemci so pa dognali, da se pripravljajo sovražnik na napad. Na naskakovalne čete, ki so stale pripravljene v jarkih, so namerili za to uničevalni ogenj. Napad je izostal izvzemši neke točke, kjer so Francozi izpadli, a smo jih vrgli z ročnimi granatami. Tisti Francozi, ki so bežali v lastne järke, so večinoma padli v nemškem zasledovalnem ognju. Južno Chavonne in v gozdu Parroy so se izjalovili napadi francoskih patrulj.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 3. aprila. (Kor. urad.) Reuter. Wolffov urad poroča 3. aprila zvečer:

TURŠKO URADNO POROČILO.

2. aprila. Fronta ob Tigrisu in Dijali. Poročati ni ničesar pomembnega. — Sinajska fronta. Kakor so opazovali naši letalci, se je sovražnik umaknil s svojo glavno silo do Khan Junusa blizu stare meje. V Hedžasu so poskusili vstati, ki so se prodali Angležem in ki so jih ti oborožili, razdejati severno železniško progo pri Medini, mi pa smo jih z izgubami vrgli proti zapadu. Neznatne poškodbe, ki so jih bili vstahi provzročili, smo takoj popravili. — Kavkaška fronta. Na obeh straneh izvidno delovanje patrulj. Z ostalih front ni poročati ničesar pomembnega.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

2. aprila. Na vsej fronti običajno artiljerijsko delovanje, katero omejuje neprestano slabo vreme, ki ovira tudi infanterijske operacije. Vendar je bilo nekaj srečnih podjetij manjših oddelkov. V noči 31. marca na 1. april smo napadli v Posinski dolini nenaadno sovražne črte v bližini Laghov in jih uničili.

3. aprila. Artiljerijsko delovanje, katero je v goratih zonah oviral silen sneg, je bilo včeraj živahnijeje v Adižki dolini. Sovražna artiljerija je izstreljevala tam ponovno granate velikega kalibra na bivališča v Ali, napravila pa je samo materialno škodo. Naša artiljerija je bombardirala v odgovor z uspehom vojaške naprave v Rivi Roveretu in v Villi Lagarini.

Boji ob egiptovski meji.

London, 3. aprila. (Kor. urad.) V poslanski zbornici je sporočil Bonar Law nadalnje poročilo vrhovnega poveljnika v Egiptu o boju južno od Gaze dne 26. in 27. marca: Operacije so bile v poglavitem namenjene zasledovanju Vadi Guze, da se krije napredovanje del pri angleški železnici. Vadi Guze so čete brez boja vzlele. Dne 27. marca pa so Tur-

ki napadli naše pozicije, a bili so povsod z izgubami odbiti. Naš oddelek na velblodih je popolnoma porazil eno turško konjeniško divizijo. Vse sovražne izgube se cenijo na 8000 mož. Mi smo izgubili komaj 400 mrtvih. Majhne oddelke svojih čet, ki so se hoteli prebiti do Gaze in so bili odrezani, pogrešamo.

Stališče maršala Haigha omajano.

Monakovo, 3. aprila. »M. N. N.« izvedo posredno: V londonskih klubih se vzdržuje vest, da je stališče marš. Haigha omajano. Kot naslednik se imenuje že sir Henry Wilson, ki so ga zadnji čas pritegnili že k vsem vojaškim razgovorom zaveznikov. Wilson je poveljnik nekega zbora na Francoskem.

Nova pregledovanja na Angleškem.

Curih, 3. aprila. Pri glasovanju v angleški poslanski zbornici dne 30. marca o vladni predlogi glede novega pregledovanja vseh nesposobnih na Angleškem, je glasovalo samo 175 poslancev za predlog vlade, dočim se je skoraj 450 poslancev vzdržalo glasovanja, kar se v angleški parlamentarni zgodovini še ni zgodilo.

Proti Lloydj Georgeu.

Rotterdam, 3. aprila. »Manchester Guardian« piše: Liberalna stranka je meseca marca šestkrat dala izraza svoji nezadovoljnosti s splošno politiko Lloyd Georgeja.

Amerika pričakovala revolucijo v Italiji.

Berolin, 1. aprila. Po izjavah znane ameriškega časnika Wiegand, so Amerikanci pričakovali revolucijo v Italiji še pred rusko revolucijo. Položaj v Italiji se na sploh pesimistično presoja in zdj se, da tudi Italijani sami niso drugače razpoloženi, ker italijanski listi izrekajo bojazen, da bi valovi ruske revolucije mogli prekoračiti meje in uničiti vojno, tako da bi nastale neprijetne komplikacije.

Italijanski kralj v razgovorih z ministri.

Rim, 3. aprila. (Kor. ur.) Kralj se je po razgovorih z ministri o notranjih in vojaških vprašanjih vrnil v glavni stan.

Lugano, 3. aprila. (Kor. urad.) Kralj si je ogledal vojna pristanišča Brindisi in Tarent in izrazil svoje zadovoljstvo potom dnevnega povelja šefa admiralskega štaba.

Poostrena podmorska vojna.

PLEN BRODOVSKE LADJE »SEE-ADLER«.

Rio de Janeiro, 2. aprila. (K. u.) »Havas.« Nemška pomožna križarka je potopila tele ladje: »Ladys Royle«, »Lady Island«, »Charles Gounod«, »Perce«, »Antonin«, »Buenos Aires« (italijanska jadrnica 1811 ton), »Prenore« (angleška jadrnica, 1727 ton), »Rochefoucauld«, »Duplaix« in »Hornagasth« s skupaj 261 pomorščaki najrazličnejšega državljanstva, med njimi 102 Francoza, ne vstevši 22 mož barke »Cambromne«.

Poročilo kapitana Barka pravi: Dne 20. marca ob 7. in 30 minut smo zapazili na severozapadu jadrnico, ki se je hitro bližala. Dve morski milj oddaljena je naenkrat zapela jadrna. Spoznali smo nemško zastavo. Obenem s to izpremembo je dala ladja signal ter oddala strel. Nato je prišel nemški častnik z oboroženim moštvom na krov, zaplenil ladijske papirje ter mi ukazal, da naj grem na krov križarke in se javim na razpolago sovražnemu poveljniku. Tam je sporočil, da hoče »Cambromne« potopiti. Potem pa si je premislil, me je odstavil od poveljništva ter naročil angleškemu kapitanu Johnu Muellerju s »Prenora«, da naj odpelje vse vjete pomorščake s križarke v Rio de Janeiro. Prestopanje se je izvršilo takoj s pomočjo svojih čolnov, ki so jih čolni križarke vlekli. Med mojo odsotnostjo so bili odzlagali in vrgli v morje drogeve prednjih jader z jadrni vred, da zmanjšajo hitrost »Cambromne«, da med tem križarka lahko odplove v druge vode. Ob 7. zvečer so stopili zadnji vjetniki, namreč kapitan, na mojo ladjo. Poročila ostalih kapitanov so podobna.

Angleške trditve.

Amsterdam, 3. aprila. Bivši kanadski minister Sir Samuel Hughes je imel v Bostonu govor, v katerem je trdil, da so Angleži vjeli nemška podmorska čolna »Deutschland« in »Bremen« ter ju spravili v angleški pristan. — Pariški »Herald« prijavlja brzjavko mašinista Palmerja ladje »Mongole«, ki trdi, da so Angleži vjeli že kakih sto nemških podmorskih čolnov.

24 ameriških trgovskih ladij pogrešajo.

Rotterdam, 3. aprila. »New York Sun« poroča, da pogrešajo od 1. februarja sem 24 ameriških trgovskih ladij.

Razkritje dinastične zarote na Ruskem.

Že včeraj smo poročali, da je dala ruska vlada vse osebe iz carjeve okolice v Carskem Selu aretirati in spraviti v Petro-Pavlovo trdnjavo. Danes poročajo, da je bila aretirana velika kneginja Marija Pavlovna.

O vzrokih tega ostrega nastopa ruske vlade proti članom bivše carske hiše javljajo listi sledeče:

Velika kneginja Marija Pavlovna je vdova po stricu bivšega carja Nikolaja II., velikemu knezu Vladimiru Aleksandroviču ter mati velikih knezov Cirila in Borisa Vladimiroviča. Marija Pavlovna je rojena nemška (mecklenburška) princeznja in je igrala od izbruha vojne sem odlično vlogo v germanofilski, za skrajšnji mir z Nemčijo se zavzemajoči stranki. Pri njej izvršena hišna preiskava je baje dokazala, da je imela jako intimne stike z neko gosposodično Vasilikovovo, katero je Miljukov svojčas v dumi označil kot opasno nemško agentinjo, ki je delovala na Dunaju in v Švici za mir med Rusijo in centralnimi državami. V sled Miljukovih obtožb je moral car Nikolaj dotično damo spraviti z dvora. Ali je bila velika kneginja Marija Pavlovna poznej posredovateljica med carjem in imenovano agentinjo ali je igrala morda v tej zadevi še važnejšo vlogo, to ni znano. V zvezi z afero princeznje Marije Pavlovne pa so se v Petrogradu razširile tudi vesti, da je nameraval car na nasvet generala Bojekova, poveljnika v Carskem Selu, res potklicati nemške čete na pomoč proti revoluciji. Hotel da je odpreti rusko fronto pri Minsku. Od tam naj bi bili korakali nemški polki v Petrograd in rešili carju prestol. Seveda bi bila Rusija v istem hipu sklenila z Nemčijo separatni mir. General Bojekov je izpovedal, da tega ni on predlagal, temveč da je bila to lastna ideja carja, ki pa se je takrat nahajal v tako velikem razburjenju, da njegovih načrtov ni bilo smatrati za resne. Vlada je odredila natančno preiskavo in je zato vse osebe v Carskem Selu izolirala v Petro-Pavlovi trdnjavi. Koliko je na teh vesteh resnice, se seveda ne da kontrolirati.

V zvezi s temi vestmi je tudi poročilo berlinskega »Lokalanzeigerja«, ki javlja preko Pariza, da je bil aretirani veliki knez Boris, drugi sin velike kneginje Marije Pavlovne. Ena verzija pravi, da je hotel princ Boris kriti svojo mater, druga trdi, da je snoval posebno zaroto, katere namen je bil proklamirati velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča za carja. To bi bilo tem interesnejše, ker je za velikim knezom Mihajlom Aleksandrovičem, ki je pogojno abdiciral v slučaju, da ostane Rusija monarhija, Borisov starejši brat Ciril najbližnji dedič prestola.

Köln, 3. aprila. Veliki knez Nikolaj Nikolajevič je bil prognan na Krim.

Stockholm, 3. aprila. Delavski odbor je zahteval aretacijo velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča, provizorična vlada pa je to zahtevo odbila in z njim celo živahno korespondirala. Radikalci se bojijo, da vidi vlada v Nikolaju Nikolajeviču bodočega vojaškega diktatorja.

Berolin, 3. aprila. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Vest o nemškem mešavanju v notranje ruske zadeve in vesti o ofenzivi proti Petrogradu, ki so jih spravili v svet Angleži, morajo služiti tudi ruskemu armadnemu vodstvu, v to, da spodbodejo bojažljivost miru naklonjenih lastnih čet. — Tako je izdal 27. marca ruski vojni minister oklic na vojsko in brodogoj, ki pravi:

»Poročajo nam, da koncentrirajo Nemci vsled naše revolucije z vso naglico svoje čete na severni fronti in da so odločeni zavzeti Petrograd. Ta udarec ne bi zadel samo glavnega mesta, marveč tudi novo državo, novi režim in svobodo. Provizorična vlada vam ne prikriva, da bi zmaga sovražnika prinesla nazaj suženjstvo. Naši svobodni državljani bi bili nemški sužnji. In tega vi ne smete trpeti! — Da Nemčija ne misli niti na mešavanje v notranje ruske razmere, niti ne namerava za sedaj ofenzive na vzhodni fronti, je državni kancler zadosti jasno označil v svojem govoru 30. marca.

PROKLAMACIJA RUSKE VLADE NA POLJAKE.

Dunaj, 3. aprila. (Koresp. urad.) »Pol. Koresp.« poroča iz Stockholma 31. marca: Provizorična ruska vlada je izdala na Poljake proklamacijo, v kateri označa politične pravice, ki so jih dale osrednje države Poljakom, za iluzorične in napoveduje ustanovitve poljske države na vsem

ozemlju z večino poljskega prebivalstva, ki bi bila v vojaškem pogledu v najožji zvezi z Rusijo. Na temelju splošne volilne pravice v Varšavo sklicani ustavodajni zbor pa odloči vladno obliko Poljske. Sele ruski ustavodajni zbor bi dal definitivno privoljenje za premembo ozemlja, katero bi imela za posledico ustvaritev nove poljske države. Ta proklamacija je v bistvu nova izdaja zadostno znanega manifesta velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča. Proti dejstvu osvoboditve s strani centralnih držav postavlja provizorična ruska vlada samo fraze, ki ne morejo imeti na Poljake nikakega vpliva, toliko manj, ker je izpolnitev obljub vezana na privoljenje ruskega ustavodajnega zbora.

Ruska vlada in mirovne izjave nemških in avstrijskih državnikov.

Amsterdam, 2. aprila. (Kor. ur.) »Nieuwe von den Dag« piše: Izjav nemškega državnega kanclerja in avstrijskega zunanjega ministra nova ruska vlada pač ne more kratkoma položiti ad acta.

Velike spremembe v ruskem vrhovnem armadnem vodstvu.

Amsterdam, 3. aprila. (Kor. ur.) Iz Petrograda javljajo: Načrt za spremembe v vrhovnem vodstvu ruske armade je že izdelan. Splošno se priznava, da je treba velikih, globoko segajočih sprememb. Mnogo častnikov je bilo potem, ko je moštvo o njih glasovalo, odpuščenih, deloma radi nesposobnosti, deloma radi reakcionarnega mišljenja ali pa radi nemškega imena.

Vojni kabinet na Ruskem.

Amsterdam, 3. aprila. »Times« poroča iz Petrograda: Ruski vojni in mornariški minister sta dospela v glavni stan, da vzpostavita stike med armadnim vodstvom in vlado, ki so bili od carjeve abdikacije sem prekinjeni. Na konferenci je bilo sklenjeno, sestaviti po angleškem vzorcu poseben vojni kabinet (vrhovni vojni svet), katerega člani bodo ministrski predsednik, vojni minister ter ministri zunanjih zadev, financ, železnic in poljedelstva. Kabinetu bo pripadal tudi Kerenjski. Ministri so bili pozvani, da se naj podajo v glavni stan.

Petrogradska garnizija za strogo izvrševanje vojaške dolžnosti.

Amsterdam, 3. aprila. (Kor. ur.) »Allg. Handelsblad« javlja iz Petrograda dne 2. aprila: Petrogradska garnizija je objavila, da je smatrati vse častnike in vojake, ki se v dolžnem roku ne vrnejo v redno službo pri svojih polkih, za pristaše starega režima in za izdajalce domovine.

Spremembe v ruski diplomaciji.

Stockholm, 3. aprila. (Kor. urad.) »Svenska Dagbladet« poroča: Ruski poslanik v Stockholmu Nehljudov ostane na svojem mestu. Odpoklican pa bo ruski poslanik v Kristianiji in ruski poslanik v Kopenhagnu. Švedski generalni konzul v Helsingforsu je sporočil vladi, da želi odstopiti, kakor hitro bo urejeno vprašanje za nasledstvo. Norveškega trgovskega pooblaščenca Finstada so pridržali na povratku iz Rusije na Finskem, baje ker je izjavil napram nekemu ruskemu oficirju, da republikanska državna oblika ni za Rusijo. Nova ruska vlada je razglasila, da so vse od prejšnje vlade izdane izvoznine neveljavne.

Mirovna stremjenja ruske socijalne demokracije.

V privatnih, večinoma stockholmskih vesteh, čitamo vedno nove podatke, da se ruski socijalni demokratje izrekajo vedno brezobzirnejše za takojšnji mir. Varovati se moramo samoprepajanja in zato je treba sprejemati te in podobne vesti z največjo rezervno. Danes nam n. pr. te stockholmske vesti javljajo, da so izdali socijalisti manifest, ki pozivlja ruski narod na »boj proti vojni« in poroča se nam, da je napisal minister Kerenjski članek, v katerem pravi: Človeški material in sredstva Rusije so izčrpani, zato zahtevamo likvidacijo vojne. Istočasno pa nam c. kr. korespondenčni urad javlja, da je vstopil minister Kerenjski v vojni svet, katerega naloga je seveda organizirati čim najuspešnejše nadaljevanje vojne!

Curih, 3. aprila. »Zürcher Post« objavlja od »posebne strani« poročilo o razmerah v Rusiji ter piše: Z dežele prihaja vedno več delavskih delegatov v Petrograd, vsled česar narašča moč centralnega delavskega odbora. V Petrogradu je koncentriranih 2/3 ruskih municijskih tovarn. Organizirano delavstvo je odklonilo načrt, da naj izsili mir s štrajkom, ker bi taka taktika je podpirala eventualno protirevolucijo in na vojni hijskače. Tem krepkejšje se pa razvija delavska agitacija za takojšna mirovna pogajanja. Ta agitacija vpliva tudi na ruske meščanske kroge. Boj za mir pridobiva

vedno več tal in mnogi upajo, da pride kmalu doba mira.

Svedski socializmi na Ruskem.

Kakor znano, so se podali delegati francoskih in angleških socializmov na Rusko, da posredujejo med ekstremnimi in zmernimi socialističnimi elementi ter pridobijo ruski proletarijat za brezobzirno nadaljevanje vojne. Sedaj javljajo iz Stockholma, da se je podal v Petrograd tudi voditelj švedskih socialno - demokratov Branting. Poročila označujejo Brantinga kot pacifista. Teoretično je to pač pravilno, praktično pa se je Branting v sedanjih vojni pokazal naravnost slepega ententofila in pacifizem mu služi kot orožje proti Nemčiji, ki je po njegovem mnenju glavna ovira svetovnega mira. Branting in Wilson sta dva opasna pacifiistična tipa. Značilno je v ostalem, da potuje z Brantingom stockholmski korespondent pariškega »Matina«.

Južna Rusija za novi režim.

London, 3. aprila. (Kor. urad.) Balkanski dopisnik »Timesa« poroča iz Odesa 28. marca, da se revolucionarno gibanje v južni Rusiji razširja v miru in brez prelivanja krvi. Zlasti v Odesi se je izvršil prehod iz prebivalstva k novi vladi brez razpora. Guverner je ostal na svojem mestu, župana pa je nadomestil pristajatelj revolucije.

Reforme na Ruskem.

Kopenhagen, 3. aprila. Novi metropolit petrogradski iz rodbine knezov Uhtomski je pripravljen za velike, dalekosežne cerkvene reforme. Pred vsem hoče uvesti volitev duhovnikov. Najprej se skliče splošna cerkvena konferenca v Petrograd.

Amsterdam, 3. aprila. (Kor. ur.) »Allgemeen Handelsblad« poroča iz Petrograda: Vojni minister je naznanil, da so vse konfesionalne posebne določbe v armadi odpravljene. V bodoče smejo tudi osebe, ki niso pravoslavne vere, biti povišane za oficirje in smejo obiskovati vojaške šole. Izvzete so iz te določbe osebe nemškega pokolenja, ki so bile naturalizirane po prvem januarju leta 1880.

Amsterdam, 3. aprila. (Kor. ur.) »Allgemeen Handelsblad« poroča iz Petrograda 31. marca: Prometni minister je zaplenil 30.000 ton moka, ki je bila skrita na neki mali železniški postaji. Lastnik se ni zglasil. Trgovinski minister je dal zemstvo izključno pravico za nakup surovega usnja. Centralna komisija mestne zveze je predložila ruskim občinskim upravam zakonski načrt v pregled, ki določa novo organizacijo občin na podlagi splošne volilne pravice.

Razne politične vesti.

= Cesar in cesarica v nemškem glavnem stanu. Cesar in cesarica sta dospela v spremstvu načelnika generalnega štaba generala Arsa von Straussburga in zunanjega ministra grofa Czernina dne 3. aprila v nemški glavni stan, da obiščeta nemško cesarsko dvojico. — Oficijski berlinski »Lokalanzeiger« poroča, da je pripisovati obisku cesarja in cesarice poseben političen pomen.

= Nemški načrt. V nemških krogih upajo, da uresniči vlada za Veliko noč načrte, ki jim je za boja znani nemški poslanec Wolf. Slovanski krogi sicer ne verjamejo, da bi se kaj takega moglo zgoditi, ali da v slovanskih političnih krogih voditelji niso ravno zadovoljni s postopanjem vlade v tej stvari. To priča mariborska »Straža«, ki piše: »Vsi slovanski politiki so se zadnji teden mudili na Dunaju, tudi naši jugoslovanski. Nemške stranke dobivajo od svojih ministrov dr. Urbana in dr. Bärnreitherja oficijelno in naravnost vse potrebne informacije. Dr. Bärnreither se je, kakor je dokazano, celo z nemškimi politiki posvetoval zaradi nekaterih notranjepolitičnih vprašanj. Slovanski poslanec pa se odrekajo sleherne informacije. Posebno hudo je to za Jugoslovane, ki nimajo v kabinetu niti v višjem uradništvu centralnih uradov svojega zastopnika. Nihče v kabinetu ne pozna razmer na avstrijskem jugu, zato tudi ne moremo kabineta, v katerem zastopata le dr. Bärnreither in dr. Urban parlamentarne stranke, niti najmanj zaupati. V poljskih političnih krogih se je izvršil tekem zadnjega časa velik preobrat. Močnejše kot prej se tam zastopa zahteva, da se vse poljske dežele, tudi sedanja Poljska, združijo v eno politično in upravno celoto v okviru monarhije in pod habsburškim žezlom. V poslanskih krogih je močna struja za to, da Poljaki ne gredo več v avstrijski državni zbor, da s tem dovolj krenko podčrtajo svoje označeno vsedoljsko mišljenje. Druga struja je za vstop, ker poljski narod sam ne more poravnati svojih

poškodb, ki jih je vojna zadala poljski zemlji. Za kabinet nastaja torej nova težava v Poljaki, katera je še s tem postala večja, da se namerava tudi za Galicijo vpeljati nemški državni jezik.

= Nemški državni jezik. Vse-nemški list »Ostdeutsche Rundschau« z dne 31. marca t. l. smatra za gotovo dejstvo, da bo vpeljan nemški državni jezik. Iz tega izvaja že posledico, da je za uvedeno nemškega jezika predvsem potrebno poddržavljenje vseh šol, tudi ljudskih. Vsi učitelji in vsi nadzorniki morajo biti nastavljeni na Dunaju, da ne bodo v Avstriji učitelji, ki se čutijo Ruse, Srbe, Italijane. V vseh nemških ljudskih šolah se mora od tretjega šolskega leta podučevati nemščina. Učitelji, ki dosežejo v poduku nemščine posebno dobre uspehe, naj dobe nagrade.

= Madžari proti inozemcem. Ogrski poljedelski minister je obljubil, da predloži državnemu zboru zakon, ki naj prepreči kupčevanje z zemljišči. Posredovanje pri nakupih in prodajah bodo odlej koncesionirani in bodo dotični koncesionirani agentje dolžni, vsako posestvo najprej ponuditi državi, oziroma posebnim ogrskim bankam. V nemških krogih je to vzbudilo veliko nevoljo. Očitajo ogrski vladi, da hoče omejiti svobodno razpolaganje z imetjem ogrskih državljanov, samo da bi ne mogel kak inozemec dobiti na Ogrskem zemljišča. Temu je pripomniti, da se zadnji čas v vojni bogateli liferantje in drugi taki ljudje kar trgajo za zemljišča na Ogrskem.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 3. aprila.

Župan g. dr. Ivan Tavčar otvoril ob 6. popoldne sejo občinskega sveta, konstatira sklepčnost, imenuje za overovatelja zapisnika občinskega svetnika gg. Ružičko in Lillega ter naznani, da je svojo odsotnost opravičil občinski svetnik g. Malij, nakar sporoki občinskemu svetu od notranjega ministrstva došlo po Najvišjem naročilu izrečeno zahvalo za izraženo sožalje povodom smrti cesarja Franca Jožefa I. in za lojalitetno izjavo napram novemu cesarju Karlu.

Došel je dopis pešpolka Cesarjevič št. 17 o postavitvi

Spomenika padlim

tega polka. Pismo, doposlano iz Judenburga 25. marca 1917, se glasi: Kakor bo slavnemu občinskemu svetu morda že znano, je imelo poveljništvo nadomestnega bataljona v sporazumu s polkovnim poveljništvom že delj časa namen počastiti spomin pred sovražnikom padlih junakov polka s tem, da postavi njih vreden spomenik v deželnem stolnem mestu kranjskem.

Enoletni prostov. prof. Peruzzi je postavil svojo umetnost v službo stvari ter ustvaril osnutek spomenika, ki kaže vojaka kranjskega vojskega polka. Vsled oprostitve od vojaške službe oviran, da bi bil izvršil spomenik, ki ga je izdelal iz ilovice, je prevzel enoletni prostovoljec Dolinar nalogo, da izklesje spomenik iz mramorja. Sedaj je spomenik že skoraj popolnoma dogotovljen ter bo treba le še nekako enega meseca, da se popolnoma dogotovi.

Bil bi torej čas določiti kraj za postavitev spomenika ter z nastopom boljšega vremena izvršiti dela na postavku. Poveljništvo nadomestnega bataljona pošilja zato načrt o izvršitvi postavka za spomenik in o opremljenosti okolice ter prosi, da se blagohotno pregleda in odobri.

Poveljništvo bataljona prosi, da se izposluje dovoljenje občinskega sveta za postavitev spomenika v slučaju, da smeta priti častnik, ki ga bo določilo poveljništvo bataljona, in enoletni prostovoljec Dolinar v Ljubljano, da podata pojasnila ter oddasta svoj glas pri izbiri kraja.

Stroški za spomenik sam in za njega transport so že kriti.

Z ozirom na lep namen in na umetniško izvedbo spomenika slavni občinski svet gotovo ne bo odrekal podvzetju svoje pomoči ter pričakuje poveljništvo bataljona zato naklonjenega odgovora.

v. Weingraber m. p. polkovnik.

Župan g. dr. Tavčar z veseljem pozdravlja ta načrt ter sklene občinski svet po njegovem nasvetu priporočati za spomenik Trg Tabor ali Metelkovo ulico nasproti cerkve ali vežbališče pred šempetersko vojašnico. Hrvatski trg ali Ambrožev trg. Občinski svet pa bo na vsak način podpiral to podvzetje. (Odobreno.)

Župan poroča nadalje, da je na-

= Mirovni cilji centralnih držav. V založbi dunajske tiskarne Freytag & Berndt je izšel nov zemljevid Srednje Evrope, v katerem so po načrtih baron Rechenberga in drugih naznačena tudi tista ozemlja, katerih pridobitev smatrajo centralne države za neobhodno potrebno. Na zapadu naj ohrani Francija svoje stare meje ter naj dobi še francoski del Belgije, t. j. ozemlje južno od črte Roubajx-Lüttich. Ostala Belgija z vso obalo do blizu Dunkerquea dobi Nemčija. Na vzhodu naj postane nemško baltičsko ozemlje do Dvine z Rigo, južna meja te nove nemške province naj gre v polkrogu od Dvinska čez Vilno na Wirbalen. Tesno združena s Srednjo Evropo naj bo bodoča samostojna Poljska, katere vzhodne meje še niso določene. Avstrija naj dobi na jugu Srbijo do Morave, Črno goro in Albanijo z Dračem in Valono. Vzhodna Srbija pripade Bolgariji. Mejo med avstrijskim in bolgarskim ozemljem tvori črta, ki gre od izliva Morave ob tej reki proti jugu na Krusevo čez Mitrovico zapadno Prizrena na Ohridsko jezero. Bolgarija dobi poleg tega še celo romunsko Dobrudžo do sedanje romunsko - ruske meje ob Donavi. Turčijo bo odkodovati v Afriki, kjer naj se ji vrne Egipt s Sudanom in Fašodo. Svoje afriške kolonije hoče Nemčija povečati s pripojitvijo belgijskega Konga in francoskega Konga ter portugalskega Mozambiquea, tako, da bi bil ves centralni afriški nas od enega morja do drugega nemški. Nemško jugo - zapadno Afriko je pripravljena Nemčija odstopiti Angležem.

šega vladarja 400 K in da bo izdal za cesarjeve slike v ljubljanskih šolah 700 K. (Odobreno.)

Ivan Pavšek.

Župan g. dr. Tavčar se spominja nato 10. februarja t. l. umrlega občinskega svetnika posestnika Ivana Pavška, ki je bil od leta 1908. občinski svetnik in tudi okrajni načelnik vodmatskega okraja ter oskrbnik rečnih in član obrtnega odseka. Po svojih močeh je vedno sodeloval ter je bil vsem simpatičen tovariš.

Na njegovo mesto je župan poklical Simona Praprotnika, ki ga toplo pozdravlja in ki samo ob sebi umevno tudi vstopi v obrtni odsek.

Župan naznani nato, da bo Veliko soboto ob 4. popoldne procesija v stolni cerkvi, katere se udeležijo podžupan, ob 5. pa procesija v Trnovem, katere se udeležijo on sam.

Začasno nastanitev častnikov je c. in kr. armadno vrhovno poveljstvo zvišalo mestu od 1. februarja do 15. aprila plačilo za osebo in dan za 30 v. Deželno predsedstvo je naznanilo, da je došlo 574 parov čevljev z lesenimi podplatmi od akcije »Za otroka« pod pokroviteljstvom Nj. Veličanstva cesarice, ter se bodo ti čevlji razdelili. Vodstvo te akcije imata v rokah magistratni nadkomisar g. Govekar in šolski nadzornik g. Lavtizar. Armadno poveljništvo se zahvaljuje za prostovoljno in brezplačno prepuštev mestnega sveta, deželno predsedstvo za darilo 2000 K za božičnico vojakom, nadomestno poveljništvo 27. domobranskega polka za drugič darovanih 1000 K za invalide, vdove in sirote padlih. Mestna cestna železnica poroča, da ji najbrže ne bo mogoče omisliti priklonih voz. Za prebivalstvo Brežic in Krške vasi je župan daroval po 500 K, za kar je dobil od obeh okrajnih glavarstev zahvalo. Za »Kriegshospiz« v Opatiji je župan naklonil ustanovitno 50 K. Končno prebere župan došla darila.

Zapisnik zadnje seje se odobri. Magistratni nadkomisar gospod Govekar poroča nato o prošniah za sprejem v domovinsko zvezo mestne občine ljubljanske ter je bilo sprejetih 94 oseb, 9 prošenj pa je bilo odbitih.

Občinski svetovalec gospod M. Lilleg je predlagal izpremembo glede mestnemu uradništvu dovoljene draginjske doklade za leto 1916. v tem oziru, da se vrne uradništvu na mesec december odpada joča dvanaestinka vplačanih davkov in prispevkov. Odgovorja mu podžupan gospod dr. Triller z obžalovanjem, da predlagatelj vztraja na svojem predlogu, ki ima tendenco postaviti večino občinskega sveta v luč, da je napram uradništvu trdosrčna. Spominja na to, kar je občina tekom dveh let storila za uradništvo, na malenkostno vsoto, ki bi odnadle na posameznika ter nalažila, da je predlog iz ozirov na avtoriteto župana in iz načelnih razlogov odločilni, čemur večina občinskega sveta pritrdi ter zavzame predlog.

Podžupan g. dr. Triller predlaga ob navzočnosti kvalificirane večine 5% vodovodno naklado za Spodnjo Šiško za sedaj samo za posesnike, ki imajo vodovod vpeljan, ter naj se zbere podatki o vojaški nastanitvi. (Sprejeto.)

Iz tekočih obresti in anuitet mestnih dolgov za čas od 1. maja 1917 do 30. aprila 1919 sklene občinski svet na predlog podžupana gosp. dr. Trillerja ob navzočnosti kvalificirane večine ustanoviti nov dolg mestne občine pri Mestni hranilnici ljubljanski, kakor se je to bilo zgodilo že 2. maja 1916. Novi dolg znaša 927.111 kron.

Mestna hranilnica je sklenila prispevek 5000 kron za mestno aprovizacijo ubožnih slojev. Odobreno.

Podžupan gosp. dr. Triller predlaga, da se odobri izdatek 3155 kron za draginjske doklade mestnim delavcem ter določi še nadaljnih 2000 kron v te svrhe. Krije se ta izdatek iz aprovizacijskega zaklada. Sprejeto.

Na priporočilo podžupana gosp. dr. Trillerja sklene občinski svet, da slikarju Jakopčiču za njegov umetniški paviljon sicer ne da t. zv. stavbne pravice za 60 ali 90 let, pač pa se mu najemnina podaljša za nadaljnih 10 let proti priznavalni najemščini po 10 kron na leto.

Občinski svetnik gosp. dr. Novak ter se poroča o dopisu magistrata glede izvolitve okrajnega načelnika za Vodmatski okraj. Za okrajnega načelnika je bil izvoljen gosp. Andrej Šarabon, za oskrbnika ubogih pa gosp. Miha Verovšek.

O dopisu Mestne hranilnice glede novega pokojninskega pravilnika za uradnike in uslužbence Mestne hranilnice ljubljanske poroča občinski svetnik gosp. dr. Novak ter se predloži pokojninski pravilnik odobri.

Prošnji bratov Tönnies glede regulacije ob Dunajski cesti občinski svet pritrdi, parcelacijo pa zavrne, dokler ne bo izdelan regulacijski načrt.

Prošnja Frana Bizjana glede predpisa pasjega davka se zavrne.

Po poročilu obč. svetnika gosp. Smoleta se Antonu Reiserju odpiše še enkrat 100 K za večjo porabo vode, če takoj poravnava ostanek 100 kron.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča o ureditvi mestnih voženj v lastni režiji, ki izkazujejo bilančno stroške 244.234 K 07 vin. z enakimi bilančnimi dohodki. Sedaj razpolaga mestna občina s 54 konji. Namen podvzetja je, emancipirati se od privatnih voznikov. Vodstvo se tudi za prihodnje leto izroči nadzorništvi g. Prelovškemu proti mesečni odškodnini 200 K, veterinarsko nadzorstvo pa ravnanju gosp. Skaletu proti mesečni odškodnini 80 kron. Vseh mestnih voženj pa to podjetje kljub temu ne more opravljati ter se prepušča stavbnemu uradu, da najame voznike po 16 do 18 K na dan. Pripraga za rešitvo postalo se mora za sedaj še pustiti v rokah gosp. Josipa Turka, najkasneje 1. januarja 1919 pa naj preide tudi ta vožnja v roke mesta samega.

Letni izkaz klavnice s dohodki 85.822 K 41 vin. se odobri.

Aprovizacija.

Podžupan gosp. dr. Triller poroča nato o raznih aprovizacijskih zadevah ter izvaja:

Ne bom podal obširnega poročila za nazaj s številkami, ker je stal odsek na stališču, da javnost sproti podučiti o svojih ukrepih ter to stori vsak teden. Povedati hočem le, kaka je situacija danes.

Kruh. Dobava moka za kruh je bila kvantitativno zadovoljiva, ne vselej pa tudi kvalitativno, zlasti ko je bilo treba mešati moko s krompirjem. Odkar pa je aprovizacija v gosp. Jenkotu pridobila izbornega strokovnjaka, kateremu se je s tega mesta zahvaliti je vedno manj pritožb. V zadnjem času pa so se pojavile zopet pritožbe ter se bo strogo preiskalo, pri katerih pektih se je zgodilo, da kruh zopet ni užiten.

Moke za kuho je dostikrat zmanjkalo.

Zdroba pogosto niti za bolne in za otroke ni bilo.

Bele moke je bilo zelo malo ter je moral župan marsikomu odreči celo najmanjšo množino, da prihranimo moko za res bolne in za stare ljudi. Aprovizacijski odsek je skušal dobiti par vagonov bele moke iz Ogrske, a do sedaj brez uspeha. Vsled pomanjkanja moke za kuho je morala aprovizacija poseči večkrat po ajdovi moki, po kaši, ješprenju in celo po fižolu. Zadnjih 14 dni je nekoliko boljše, da je mogoče dati celo po 1/4 kg pšenične moke za osebo. — Aprovizacijski odsek pa je storil tudi že vse korake pri kompetentnih faktorjih, da poskrbe, če bi zmanjkalo moka, vsaj za surogate.

Krompir je naiteninejša težka aprovizacija, ki ni dobila niti 1/2 onega, kar je bilo odmerjeno za Ljub-

ljano. Nikomur nočem ničesar očitati, ali je bila letina slaba, ali pa slaba kalkulacija. Vsi lokalni faktorji so napeli vse sile, da bi se razmere izboljšale, a doseglo se ni nič in stanje je popolnoma nezno. Obljubljenega je nekaj krompirja s Poljskega, zanesljivo pa ni, da ga bomo dobili. Nekaj časa se je krompir nadomeščal s fižolom in podzemeljsko kolerabo, a ta slednja je prišla v tako slabem stanju, da jo je bilo treba odkloniti.

Zgodnje sočivje nam bo kolikor toliko pomagalo preko zadrege. Zato se je sklenilo, obdelati obsežno aprovizacijsko polje pod Ročnikom s pomočjo mestnega vrtnarstva ter bo treba izposlovati od vlade preprovo izvoza vsake vrste sočivja iz Ljubljane. Le tako je upati, da nekoliko ublažimo pomanjkanje.

Meso. Do zadnjih tednov ni bilo pritožb, zadnjih 14 dni pa se je obrnilo na slabo. Vzrok temu je, da se je odmerilo Ljubljani precejšnjo število živine ter je množina občutno padla, kadar je prišla v zakol mrševa živina. Potem pa so se začele zopet nekatere vojaške formacije zalagati z mesom na trgu ter bo treba temu od pomoči. Deželno mesto za klavno živino pa je že obljubilo, pomnožiti kontingent za 10 glav na teden, za kar se mu izreče zahvala s tega mesta. V tesni zvezi s tem je velika

akcija za revnejše sloje.

Od 300 milijonov kron, ki jih je dobilo finančno ministrstvo v to svrhu, odpade poldrugi milijon na Kranjsko ter je župan reklamiral polovico te vsote za Ljubljano. Aprovizacijski odsek je sprejel načrt, kako naj se preskrba revnejših slojev izvrši in je deželna vlada ta načrt že odobrila. Razložiti je tri kategorije:

- a) popolnoma ubožne;
- b) nekoliko boljše plačane in
- c) uradnike in stalne nameščence.

Ti bodo po določeni ceni dobivali gotove množine mesa od te akcije, skrbeti pa bo, da se to ne zgodi v škodo že obstoječemu kontingentu in drugim konsumentom. Prodaja za najrevnejše sloje se prične že jutri popoldne ter zadene že ta prvotna akcija nad 1300 rodbin z več kot 5000 osebami.

Špeh in mast. Preskrba s špehom in mastjo je bila že zadovoljiva ter se bo oddalo sedaj tudi več špeha in bo aprovizacija dala na razpolago tudi masti.

Mleko. Slabo je bilo preskrbljeno z mlekom ter morali v tem oziru posebno grajo izreči »Mlekarski zvezci«. Časih mleka niti za dojenčke ni bilo. Sedaj je segla deželna vlada po tem sredstvu, da je preobvedala v okoliškem, kranjskem in kaniškem okraju izdelovanje surovega masla. Nekateri begunci so namreč kupovali mleko naravnost iz hleva po 80 vin. in po 1 K ter delali iz njega surovo maslo, katero so prodajali v Trstu. Kmet je sedaj obvezan, dati vse mleko za aprovizacijo Ljubljane.

Jaje. Zadnji čas se je mestna občina založila z večjo množino jajc, da v tem pogledu ni govori o pomanjkanju.

Kurivo. Mestna aprovizacija si je bila lani oskrbela 200 vagonov premoga, katerega je dala na razpolago prebivalstvu ter preprečila, da mnogo sto ljudi ni prezehalo. Tudi v bodoče bo posvečala tej akciji vso pozornost, apeliramo pa na premožnejše sloje, da naj se spomladi v zadostni meri preskrbe, ker mestna aprovizacija ni za to tu, da podpira komediteto premožnih posameznikov.

Velika težava je bila tudi za pramno, ker ni bilo dobili v zadostni množini Ostrovskega premoga, a pri tem nam je šla zelo na roko Južna železnica, za kar ji bode izrečena zahvala.

Obenem ne smem pozabiti moka, ki se na cesarskem Dunaju ni strašil nobenega dela, da pomaga našemu mestu, dvornega svetnika pl. Sukljeta, ki se je v teh težkih časih izkazal velikega priatelja Ljubljane.

V vojni preskrbi se je pokazala velika dobrotelost prebivalstva, ki je omogočila, da je bilo oskrbovanih 1162 rodbin s 5397 osebami, sedaj pa še več s cenejšimi živili. Vrh tega je delovala preskrba v prilog Ljudski dijaški kuhinji, Demovini, Elizabetišču in Zavodu za bolne na pljučih. Oddala je vojna preskrba blaga za 154.130 K 79 vin, ter prejela 53.464 K 25 v, torej niti 1/3 lastne cene. Prihranila se je pokrila takole: 50.000 K je dala aprovizacija, 49.493 K 98 v pa je prišlo iz daril, končni primanjkljaj 1173 K 56 v se je zopet prenesel na aprovizacijo.

Voje kuhinje se niso moge razviti, ker je primanjkovalo živil, vendar je vojna kuhinja od 12. julija do 31. decembra 1916 oddala 127.712 porcij, zlasti najrevnejšim slojem. Pri tem gre zopet zahvaliti

deželni mestu za klavno živino, ki je po inicijativi deželnega glavarja dalo na teden na razpolago 100 kg mesa brezplačno.

Z apelom na prebivalstvo, da naj ne vali brezmišlno krivde za slučajno pomanjkanje na osebe in korporacije, ki store v polni meri svojo dolžnost, je podžupan končal svoje poročilo, nakar je občinski svet sprejel izrečeno zahvalo dvornemu svetniku pl. Šukljuetu, deželni glavarju dr. Sušteršiču, južni županici in deželni mestu za dobavo klavne živine.

Tajna seja.

V tajni seji se podeli Karel Zagerjeva ustanova Klotildi Pražnikovi in sestri Karli Rozman. Mestni stavbni svetnik in načelnik mestnega stavbnega urada g. inž. Matko Prelovšek je bil imenovan mestnim stavbnim nadsvetnikom v VI. čin. razredu mestnih uradnikov. — V mestni konceptni službi je bil imenovan g. dr. Rihard Fux konceptnim praktikantom, g. dr. Ivan Letnar pa je bil sprejet kot konceptni volonter v magistratno službo. — V mestni računski službi so bili imenovani: g. rač. revident Raiko Boltavzar mestnim računskim nadsvetnikom v VIII. čin. razredu, g. oficijal Rihard Svetlič mestnim računskim revidentom v IX. čin. razredu, g. Lovro Suštar mestnim računskim asistentom v XI. čin. razredu in g. Alojzij Počivalnik mestnim računskim praktikantom. — Slednjič je bil vodja mestne posredovalnice za delo in službe g. Ivan Drazil uvrščen v status mestnih uradnikov ljubljanskih.

Vdovi Rozi Krivic se dovoli 1200 K odpravnine, vdovi Henkaler se zviša vdovnina od 600 K na 800 kron.

Leonold Jak se imenuje stalno nameščenega ter se kot skladiščnik pomakne s 1. februarijem v X. činovni razred. Vojtehu Fortiču se prizna I. stopnja X. činovnega razreda. Jakob Slabina in Fran Indof se pomakneta od 1. februarija naprej v I. plačilno stopnjo III. kategorije.

Jerici Bevc se odkloni prošnja za gostilniško koncesijo. Priporočila se podelitev tiskarske koncesije Antonu Pesku, koncesijo odstopi Dragotin Hribar. Jakobu Boltetu se dovoli prenos gostilniške koncesije. Ivanu Černetu se podeli koncesija za izvoška. Ivani Frisch se odkloni prenos gostilniške koncesije.

Sodba v procesu dr. Kranza in tovarišev.

Včeraj so govorili državni pravdniki in zagovorniki. Že iz tega, kako dolgo in na široko so dunajski listi poročali o tem procesu, se spozna, kako senzacionalen je ta slučaj. Poroča se pa tudi, da je proces dr. Kranza vzbudil mnogo strahu med onimi velikimi finančniki, ki so doslej v polnem plenili ljudstvo brez usmiljenja in brez priznanja. Ti krogi se menda boje silnega gibanja, ki se poraja med prebivalstvom proti njim in njih početju.

Dunaj, 4. aprila. (Koresp. urad.) V procesu Kranza in tovarišev je bila danes dopolnena proglašena razsodba. Kranz je obsojen na 9 mesecev strogega zaporu in 20.000 kron denarne globe, v slučaju neizterljivosti na nadaljnje 4 mesece. Dr. Freund na 9 mesecev strogega zaporu in 15.000 kron denarne globe, eventualno 4 nadaljnje mesece; Rubel na 3 mesece strogega zaporu in 10.000 K denarne globe, event. nadaljnje 3 mesece; Felix na 6 mesecev strogega zaporu in 20.000 K denarne globe ev. 4 nadaljnje mesece. Postopanje proti obtožencema Periberger in Schwarzwald se je izločilo. Po razglasitvi razsodbe so prijaviteli zagovorniki ničestno pritožbo in vzklic, državni pravdniki pa je predlagal izdajo zapornega povelja proti dr. Kranzu proti begosumnosti. Zagovorniki so ugovarjali proti temu povelju ter ponudili kavcijo pol milijona. Nato je sodni dvor sklenil, da ugodni predlogu na izdajo zapornega povelja, ki se pa ne izvrši, ako založi dr. Kranz kavcijo enega milijona kron.

Spominjajte se „Rdečega križa“.

Dnevne vesti.

— Odlikovanje. Signum laudis je dobil poročnik 17. pešpolka Konrad Simnić.

— Vojaška pisma. Slovenski vojaki s kraškega bojišča nas prosijo, da priobčimo sledeče nam poslano pismo: Presrečne pozdrave pošiljamo podpisani vsem svojim ljubimim družinam, prijateljem, znancem, sotrudnikom, cenji čitateljem »Slov. Naroda« ter vsem Slovencem in Slovenkam sploh. Obenem jim želimo vesele velikonočne praznike. Že tretje velikonočne praznike praznujemo tu na bojišču — proč od svojih najdražjih družin. Želimo in prosimo, da bi vsaj prihodnje obhajali v krogu svojih družin, a če še ne bo sovražnik strel ali če ne bo želel miru, pripravljani smo to življenje do skrajnega nadaljevati, kajti:

»Dovoljkrat že pokazal je Slovan, da boja se najljubejšega ne straši, da boja se sovražnik čet ne plaši. Slovenska hrabra, močna, težka pest podrla marsikoga že je v prah, če domovino nam napel je sveto...«

A šker c.

Peter Kuralt, četovodja; Josip Mastnak, deseterik; Leopold Barta, deseterik; Franc Pavlin, deseterik; Josip Kralj, deseterik; Mihael Nikolavčič, deseterik; infanteristi: Fran Bonano, Ivan Roth, brata: Luka in Ivan Toporis, Alojzij Ocvirk, Rudolf Marinič, Josip Zupan, Anton Bistan, Anton Mrak, Ivan Vekjet in Ivan Pirnat. — Iskrene velikonočne pozdrave pošiljamo slovenski fantje, službojuči pri 305cm. bateriji št. 17, vsem dekletom in bralcem »Slov. Naroda«: Josip Novak, Novo mesto; Ivan Smole, Šmarje-Sap, Dolenjsko; Martin Saks, Šmartno pri Liti; Anton Kragelj, Tolmin; Peter Svetič, Tanča gora; Urban Žnidar, Stržišče; Ivan Lenarčič, Logatec; Josip Bertl, Bovec; Mihael Janžekovič, Ptuj; Anton Glavič, St. Vid pri Zatični; Franc Slapnik, Motnik; Franc Brodar, Moravče; Josip Turnšek, St. Pavel pri Preboldu; Josip Krapež s Koroškega; Viktor Batič, Sp. Šiška; Josip Flegarič, Celje; Franc Mauser, Ljubljana; Filip Popar s Koroškega. — Slovenski fantje, nahajajoči se na snežnem tirolskem gorovju, pošiljamo vsem znancem, posebno domačim dekletom iskrene pozdrave za velikonočne praznike. Tudi našim tovarišem na ruskem bojišču želimo vse dobro. Narednik Alojzij Blazina, Franc Pertot, deseterik Karel Starc, Alojzij Poheraj, Josip Mozetič, pešec L. Sulčič, J. Fabjan, J. Krečič, A. Stergonšek. — Najlepše pozdrave pošiljajo vsem znancem in čitateljem »Sl. Naroda« ter želijo k velikonočnim praznikom: »Vse najlepše, vse najboljšo, vse po sreči in po volji!« Slovenci letalskega oddelka št. 13: Josip Prosnik, Središče, Spod. Štajersko; Josip Ivanc, Sodražica; Fr. Kastelic, Hirska Bistrica; Fr. Mihelič, Črnomelj; Josip Zupan, Lesce; Ivan Šali, Vavtavas.

— Iz ruskega vjetništva se je oglasil Andrej Enfev z Vrha pri Grahovem. Služil je pri 27. pešpolku. O njem ni bilo glasu osem mesecev. Zadnja dopisnica je bila pisana dne 24. julija 1916. Zdaj se je zopet oglasil in piše, da je zdrav.

— Kdo kaj vé? Katarina Urbančič iz Robiča prosi za prijazno obvestilo, če kateri domačinov vé, kje se nahaja njen mož Ivan Urbančič vulgo Ivan Kovačev, ki je služil pri vojakih. Pisma se naj pošljejo na naslov: Ljudevit Volarič, rez. bolnišnica št. 3, s. 31/I. Praga, Vyšehrad.

— Iz mlade slovenske lirike. Pod tem naslovom je priobčil B. Nikolič iz Splita v podlistku zadržkega »Narodnega lista« simpatično pisano oceno Gradnikovih »Padajočih zvezd«. »Ja mogu iskreno kazati, da sam tolikim veseljem i zadovoljstvom prečitao ovu knjigu toplih i zvučnih slovenskih stihova, kolikim sam čitao najdobra zbirke meni simpatičnih naših pjesnika.« »Gradnik je pjesnik, koji je već našao svoje mjesto. Slovenci pribrajaju češće k svojim pjesnicima i mlade, blistave talente. Eto i ovaj put takova slučaj.« Nikolič želi, da bi takva iskrena lirika dobila kar največ čitateljev med Hrvatini, in pravi: »Kod nas se je raširila mnogo izreka, kad je govor o slovenskom: Pa to je isti naš jezik, dok u praksi vidimo, da se u našim knjižarskim ilozima kao i u bibliotekama ne vidi nikada jedna slovenska knjiga. A međusobno poznavanje nam je prieko potrebno.«

— Hugon Turk. Po kratki boleznici je umrla v Ljubljani nekdanji trgovac in svojaeski komercijalni vodja »Narodne tiskarne« gospod Hugon Turk, simpatičen in zaradi svojega zdravega, neusahnega humorja obče priljubljen narodnjak. Za-

pustil je vdovo in sina, Castiti družini naše sožalje!

— Umrl je v Splitu v Dalmaciji v pokopini, po izbruhu vojne mobilizirani orožniški narednik Ivan Hlabjan iz Sela.

— Umrla je v Ljubljani v deželni bolnišnici gospa Ana Ponikvar rojena Tavželj, v starosti 64 let. Pogreb bo jutri, v četrtek ob 4. popoldne. Počivaj v miru!

— Izplačevanje vojaških nastanitvenih pristojbin se zopet prične na mestnem magistratu v petek, dne 13. aprila 1917 v mestnem vojaškem nastanitvenem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer: za stranke, ki stanujejo v I. mestnem okraju (Poljanski kraj) in v II. mestnem okraju (Mestni trg, Stari trg, Karlovska in Dolenjska cesta) v petek, dne 13. aprila 1917; za III. mestni okraj (Trnovo in Gradišče do Franca Jožefa ceste) v soboto, dne 14. aprila; za ulice med Prešernovo ulico, Franca Jožefa ceste, Bleiweisovo ceste, Cesto na južni kolodvor in Miklošičevo ceste v nedeljo, dne 15. aprila; za IV. mestni okraj (St. Peterski kraj in Vodmat vzhodno od Miklošičeve ceste) v ponedeljek, dne 16. aprila. Za Spodnjo Šiško in vse one, ki bi bili zadržani v gori navedenih dneh, v torek, dne 17. aprila in v sredo, dne 18. aprila. Uradne ure izplačevanja so od 3. do 6. popoldne. — Stranke se prosijo, da se natančno držijo teh določb.

— Določitev najemnine za vrtiče. V zadnjih letih so nastala na Dunaju in tudi drugod mnogoštevilna društva, ki so si stavila nalogo, da so vzela v najem na periferiji dotičnega mesta ležeča posestva, ki v splošnem niso bila za drugo porabo, jih razkosala in razdelila ter jih dala v najem svojim članom v vrtnarsko obdelovanje. Sprva so bili ti vrtiči določeni v to, da so se na njih najemniki odpočili in oddahnili, prišedši iz svojih zaduhlih in mračnih mestnih stanovanj. Tekom vojske pa so se ti vrtiči čim dalje bolj oddaljili od svojega prvotnega smotra glede izboljšanja stanovanjskih razmer in ljudske higijene. Izredne, vsled vojne povzročene razmere so prinesle s seboj, da ti nasadi sedaj po večini služijo za pridelovanje sadija in zelenjave, doslegli so sedaj svoj poseben pomen za aprovizacijo prebivalstva. Tem bolj pa je obžalovati, da se je spekulacija v teh težkih časih polastila tudi teh zemljišč in je najemnino zanje brez vsakega vzroka gnala do take višine, da je nadaljni obstoj te za splošno korist velevažne naprave naravnost ogrožen. Z ministrsko naredbo z dne 16. marca 1917, drž. zak. št. 118, se temu postopanju namerava priti v okom. Ž njo se določa, da se za navedene vrtiče, razen posebnih, naravnost navedenih izjem, ne sme določiti, oziroma plačevati višja najemnina, kakor je bila povprečna najemščina od 1. oktobra 1913 do 30. septembra 1916 za slična zemljišča v dotičnih krajih občajna. Tudi se ima znižati najemnina za take vrtiče, ki so bili dani v zakup po 30. septembru 1916 in predno je stopila ta odredba v veljavo. Odpoved te najemninske pogodbe sme nastopiti samo v izrednih, velevažnih slučajih tako n. pr. če se najemnina ne plača pravočasno. V spornih slučajih, če je zvišanje najemnine opravičeno, ali ne, dalje v dvomljivih slučajih, ali je smatrati zemljišče za gori opisane vrtiče, ali ne, je poklicana pristojna okrajna sodnja, ki odloča v izvenspornem postopanju. Če kaka dogovorjena najemščina presega v naredbi določeno, oziroma dopustno mero, tedaj je pogodba neveljavna. Tudi se sme prostovoljno plačani znesek zahtevati nazaj. Kdor napove nerisnične ali nepravilne napovedbe, da bi se izognil določbam te naredbe, se kaznuje od politične ali policijske oblasti z denarno globo do 5000 kron, ali pa z zaporom do šest mesecev. Ta naredba ima veljavnost do 31. decembra 1918.

— Prevzemanje konj z »razvidnicami«. V prejšnjem letu izdane določbe o prevzemanju konj z razvidnicami, ki jih lastniki prostovoljno ponudijo vojaški upravi, so izgubili do nadaljnje odredbe veljavnost z 31. marcem t. l. Vojaška uprava torej ne bo več prevzemala prostovoljno ponudjenih konj z razvidnicami. Take prošnje vlagati pri okrajnih glavarstvih (pri mestnem magistratu v Ljubljani) ali pri vojaškem poveljstvu je brez koristi in naj se opusti.

— Nakup čipk. V sled množičnih se pritožb v trgovini s čipkami, je »Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem« storil primerne korake, da bodo čipkarice izgotovljene čipke, kolikor jih imajo v zalogi, zamogle oddati proti primerni ceni naravnost »Avstrijski domači industrijski družbi na Dunaju«. Vsi tisti producenti, ki imajo zalogo v čipkah, naj sporoče takoj množino svojih zalog ob navedbi kvalitete in opisu

vrste na »Zavod za pospeševanje obrti v Ljubljani«, Dunajska cesta št. 22. Svoje zaloge naj prihranijo, dokler ne bodo obveščeni, katerim potom se bodo čipke oddajale.

— Navijanje cen pri plemenskih prašičih. Po deželi so začeli nekateri navijati cene za mlade plemenske prašiče. Prodajajo in kupujejo se plemenski prašiči veliko predrago, vsled česar potem težijo prašičerejci, da premalo prirede. Naj bi bili prašičerejci sami dovolj pametni ter naj bi ne preplačevali mladih plemenskih prašičev. Navijalci cen pri plemenskih prašičih naj pa se ovdajo pri sodišču, ker so to škodljivci kmetu in konsumentov. Kakor se čuje, je »Kranjsko deželno mesto za dobavo klavne živine v Ljubljani« organiziralo kupčijo s plemenskimi prašiči, ki je sicer prosta in brez monopola, po celi deželi in plačuje plemenske prašiče sledeče: 1. plemenske prašiče zlahkne pasme 10—12 tednov stare v najvišji teži 15 kg 8 kron žive teže; 2. plemenske prašiče mešane pasme 10—12 tednov stare v najvišji teži 15 kg 7 kron žive teže; 3. plemenske prašiče vseh pasem, brez razlike, v teži od 15—25 kg po 5 K 50 vin. kilogram žive teže; 4. plemenske prašiče vseh pasem, brez razlike, v teži od 25—40 kg po 5 K žive teže. Te cene so v splošnem tudi primerne ter naj bi se sploh kmetovalci po njih ravnali.

— Bogat berač. Josip Marn iz Snerberja pri Ljubljani je pobiral cunje in beračil. Stanoval je v nekem polomljenem železniškem vozu ob Linhartovi ulici. Te dni so ga našli mrtvega. Pri sebi je imel 6 hranilnih knjižic za 12.700 kron in gotovine 363 kron.

— Tat je vlomil v tovarno Dragotina Hribarja na Zaloški cesti. Prišel je iz Ljubljanične struge, zlezal skozi odprtino pri vodnem kolesu v podstrešje, razbil tam okno, pritegnil k sebi jermen transmissije v vrednosti več sto kron, ga razrezal in odnesel najboljšo koso. Vse kaže, da so vlomilcu hišne razmere dobro znane. Ker se nahajajo v tovarni vojaška skladišča, dobi vojaška straža na nasprotni strani ukaz, da strelja na vsakega, ki bi poskusil iz Ljubljanične struge priti na kakoršenkoli način v notranjost tovarne.

»Huzarska stava« je naslov izborni veseligr, v kateri nastopi danes zadnjičkrat priljubljeni umetnik Valdemar Psilander v Kino Idealu. Igra je izborna uspeša ter se je občinstvo dobro zabavalo. Na veliko nedeljo in veliki ponedeljek je na sporedu interesantna detektivska drama »Petek, 13tega«. Prihodnji teden, v torek, Robert Warwick v drami ameriške serije »Mož dneva«.

Zlobnost. V noči od ponedeljka na torek je neki neznan zlobneč posestniku Lov. Keržetu odtrgal verigo pri čolnu-brodniku in mu čoln pustil po Ljubljani. Kdor bi kaj vedel o storilcu ali kje se sedaj nahaja čoln, se prosi, da to naznani posestniku in prodajalcu opeke Lovrencu Keržetu, Trnovski pristan 12, Ljubljana.

Zgubljen je bil črn portfelj z vsebino 150 K. Pošten najditelj naj ga odda proti kakoli dobri nagradi v slaščičarni Kirbisich.

Našel se je v trgovini Ivan Bonach zlat prstan. Kdor ga je zgubil, naj se tam oglasi.

Zgubljen je podplate neki uslužbenec pred Reharjevo hišo na Križevniškem trgu. Najditelj se prosi, da jih odda v upravništvo »Narodne tiskarne«.

Aprovizacija.

+ Zvišanje sladkornih cen. C. kr. deželna vlada razglasa: Osnovna cena 100 K za potrošni sladkor, včevši potrošnino za 100 kg računsko teže, na podlagi prva potrošni sladkor velike grude, ki je bila zvišana pri dobavi dne 1. februarija 1917. leta za 100 vinarjev pri 100 kg, se zviša pri dobavi od dne 1. aprila 1917. l. nadalje na isti način vnovič za 100 vinarjev pri 100 kg. — Najvišje cene, ki jih je določiti po tem za nadrobno prodajo vseh vrst sladkorja, bodo razglasila politična oblastva na občajni način.

+ Odškodnina za rekvirirano maslo in mast. C. kr. deželna vlada razglasa: Odškodnina za surovo maslo in svinjsko mast, ki jo je po ministrskem ukazu z dne 11. januarja 1917. l. drž. zak. št. 15, oddajati v okviru dobavnih kontingentov, in cene, ki se ne smejo preseči, kadar pridelovalci prodajajo surovo maslo in svinjsko mast izven dobavnega kontingenta, se določajo tako: za navadno surovo maslo za 1 kg 8 K 60 vinarjev, za čajno surovo maslo za 1 kg 10 K 60 v, za svinjsko mast, surovo, za 1 kg 7 K, za svinjsko mast, scvrto, za 1 kg 8 K.

+ Koliko živili dobijo v Monakovem na teden. Po sedaj veljavnih določbah o živilih dobijo v Monakovem od 1. do 7. aprila zdravi, odrasli ljudje: Kruha in moke skupaj pri A-karti 3 in pol funta, pri B-karti (za težake) 4 in pol funta; krompirja 1¹/₂ funta; mleka 1¹/₄ litra, ako bo zadoščal dovoz; masla 62 in pol grama; sira 100 gramov; mesa 350 gramov za 10 dni od 1. do 10. aprila; jajec od 5. aprila po 3 za velikonočni teden; kavinih nadomestil od 5. aprila 250 gramov; sladkorja 350 gramov za prva dva tedna v aprilu; saharina od 2. aprila en zavoj za mesec april in maj; ječmena 300 gramov; zelje dospe šele po praznikih.

Razne stvari.

* Ukradena živila. Na severnem kolodvoru na Dunaju je policija zasedla družbo tatov, ki je v kratkem času pokradla iz vagonov za 30.000 kron živil. V družbi so bili razni kočijaži in nižji nastavljenici severne železnice.

* Apanažna in kronjska posestva na Ruskem. Ruska vlada je proglasila vsa apanažna posestva za narodno last, katere dohodki se bodo stekali v državno blagajno. Apanažna posestva se imenujejo na Ruskem tista posestva, ki so last bivše cesarske hiše. Ta posestva obsegajo več kakor 7 milijonov desiatin (1 desjatina = 1¹/₂ hektarja). Prava kronjska posestva obsegajo 110 milijonov desjat, torej skoro dve petini cele evropske Rusije. Naravno je, da je bila ta velikanska zemljiška posest silna moč v rokah avtokratičnega vladarja. Večji del teh posestev tvorijo gozdi.

* Revolucionar knez Kropotkin. Po 40 letih prebivanja v tujini, je ruska revolucija odprla knezu Petru Kropotkinu pot v domovino. V Petrogradu pripravljajo Kropotkinu velik sprejem in sta na čelu dotičnega odbora znamenita ruska pisatelja Leonin Andrejev in Maksim Gorkij. Kropotkin je bil rojen v Moskvi leta 1848. Njegov oče je bil Aleksij Petrovič Kropotkin, njegova mati Katarina Nikolajevna Sulima. Kropotkin so iz rodu nekdanjih vladarjev Smolenska. Peter Kropotkin je znanstveni revolucionar. Leta 1900. je izdal svoje spomine, v katerih je naslikal veliko nasprotje med ruskim narodom in nad njim postavljenim uradništvom, naslikal boj naroda proti carstvu in njegovemu uradništvu. Kropotkin je živel v najvišjih ruskih krogih in na carskem dvoru, a zvečer se je oblekel za kmečega fanta ali delavca in je agitiral za revolucijo. Služil je pri vojakih in kot oficir prišel v najrazličnejše kraje in povsod iskal stika z narodom. Posebno se je bavil z zemljepisom in dogal, da so bili vsi stari zemljevidi Azije popolnoma napačni. Ko je sestavljal drugi del svojih znamenitih zemljepisnih študij, je nastala zanj usodna kriza. Udeleževal se je namreč neutrudno revolucionarne propagande in vsled te je bil leta 1874. aretovan. Po treh letih ječe je srečno pobegnil in se rešil na Angleško. Reakcija se mu je za beg maščevala: vrzla je sestra Heleno v ječo in poslala brata Sašo v Sibirijo, od koder se ni več vrnil. Kropotkin je začel med tem veliko agitacijo za organizacijo proletariata in je s svojimi socialnimi znanstvenimi spisi obudil svetovno pozornost. Proti ruskeemu reakcionarnemu sistemu se je boril v angleških listih in si s svojimi deli pridobil priljubljenost najumnejši mož kulturne Evrope. Najbolj znani so njegovi spisi »Beseda revolucionarja«, »Zavojevanje kruha«, »Ideal anarhizma«, »Velika francoska revolucija«, »Terorizem na Ruskem«, »Ruske ječe«, »Moderna znanost in anarhizma«.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za »Ciril - Metodovo družbo«: Albert Laibacher iz bojišča 2 K; dr. Jos. Červenig, okr. zdravnik v Cerklji, 20 K, v počaščenje spomina pokojnega ravnatelja Frana Gerbiča; Fran Drobnič, civ. kom. z bojišča, 2 K; vesela družba pri »Bun-Jaki« 5 K 30 v in Iv. Poč, mornariški uradnik v Pulju, 2 K, mesečni prispevek. Skupaj 31 P 30 v.

Za »Vdove in sirote v vojni padlih vojakov«: Fran Drobnič, civ. kom. z bojišča, 2 K.

Za »Zavod za v vojni oslepele vojake«: Franc Klinar, učitelj v p. 6 K, mesto venca na krsto ge. Helene Klinar, roj. Kralj, posest. in gostilničarke na Jesenicah. Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 30. marca: Anton Krajec, črnovojniški delavec, v rezervni bolnišnici na obrtni šoli.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastalna in tisk »Narodne tiskarne«.

Forman
profi nahodu
Učinek presenečljiv! Pošica 40 vin.

Najugodnejši dar vojakom na bojišču.

Fellerjev blagodišči, osvežujoči, bolečinotlačni rastlinski esenčni fluid z znamko

ELSA-FLUID
odstrani glavobol.

Predvojne cene. 12 steklenic franko 6 kron. Lekarnar E. V. Feller, Stubička, Elztrg št. 238 (Hrvaško). Čez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil.

Brez posebnega obvestila. Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Marija Turk roj. Počivalnik naznanja v svojem in v imenu svojega sina **Hugona Turka**, živnozdravnika v p. pretresujočo vest, da je njih iskrenoljubljeni, dobri soprog oziroma oče, svak in stric, gospod

Hugon Turk

zasebnik

v torek, dne 3. aprila 1917 ob 6. uri zvečer, po kratkem trpljenju bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v četrtek, dne 5. aprila 1917 ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Sv. Petra cesta št. 6, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

V LJUBLJANI, dne 3. aprila 1917.

Venci se hvaležno odklanjajo!

1108

Potrni tuje naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena dobra mati, oziroma sestra in teta gospa

Ana Ponikvar roj. Tavželj

po dolgi mučni bolezni v 64. letu svoje starosti, v torek ob polu 2. uri, Bogu vdano preminula.

Pogreb predrage nam rajnice se vrši v četrtek ob 4. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 3. aprila 1917.

1105

Žalječi ostali.

Brez posebnega obvestila.

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.

Najboljše toz.

Čisto za zobe

Seydlin

Izdeluje
O. Seydl
Štritarjeva ulica 7.

Komik dr. ing. Hirsch, Olomouc. Kemično-tehnična preiskava je izpričala, da je »Seydlin« prav izvrstno uporabna ustna voda, ker so njeni podatki popolnoma neškodljivi in se 2 njo lahko razkužuje.

Rodbina nadučitelja Karola Pestevskega, naznanja v globoki žalosti potra, da je njen iskrenoljubljeni sin, oziroma brat, svak in stric, gospod

Pavel Pestevšek

absolvent trgovske akademije, exoletni prostovoljec, desetnik vsled ran, ki jih je dobil 19. marca na laškem bojišču, dne 24. marca v 21. letu, mirno v Gospodu zaspal in bil na vojaškem mirovdoru pokopan v Proseku pri Trstu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v Slivnici.

Slivnica pri Mariboru, 1. aprila 1917.

Učno mesto

za 14 1/2 l. krepkega, inteligentnega dečka iz boljše hiše, se išče v kakšni veliki trgovini z mešanimi blagom, v večjem kraju na deželi. Smoteno možko vodstvo pogoj. Prijazne ponudbe pod »N. E. - delo 1099« na upravištvo »Slovenskega Naroda«.

PRODAJALKA

izvežbana v špecerijski in manufakturni trgovini, zmožna slovenskega in nemškega je zika, želi spremeniti službo. Vstop po dogovoru. Cenj dopisi na uprav. »Slov. Nar.« pod »Pridnost 1106«.

Sprejme se zanesljiva kontoristinja

z lepo pisavo, zmožna obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi. Prednost imajo gđe s prakso. Ponudbe v obeh jezikih pod »poštni predal 68« do 5. aprila t. l. 1052

Večje kmetko posestvo

na Dolenskem, nad 100 orolov njiv, travnikov, pašnika iz gozda, ležeče ob deželni cesti blizu železnice se proda, pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Pismena vprašanja pod »Posestvo nad 100 orolov/1107« na upravištvo »Slovenskega Naroda«. 1107

Dobave jako zmožna štajerska veletrgovina z vinom, išče za Kranjsko spretnega, dobro vpeljanega in zupanja vrednega 1102

zastopnika

proti proviziji. Ponudbe in pisma pod »Leistungsfähig 1 887« na anončno eksp. Jos. A. Kienreich, Gradec, Sackstr. 4-6.

Slamnate šolne za dom in

slamnate podplate za v čevlje sem začel izdelovati na dobole in jih priporočam, kot nadomestilo za drago usnjeno obutvo, posebno za dele v sobah. 235

Poskusite, ne bode vam žal.
Fr. Cerar,
tovarna slamnikev v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

VABILO

na
redni občni zbor
Kmetске in delavske posojilnice v Spodnji Idriji

registrirane zadruge z neomejeno zavezo ki se vrši
v nedeljo dne 15. aprila 1917 v zgornjih prostorih gostilne g. Jože Poženela s sledečim

- DNEVNIM REDOM:
1. Poročilo načelstva.
 2. Poročilo nadzorstva.
 3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1916.
 4. Volitev načelstva.
 5. Volitev nadzorstva.
 6. Slučajnosti.
- V Spodnji Idriji, dne 1. aprila 1917.
ODBOR.

Začetek občnega zbora ob 1. uri pop. Ako bi ne bilo ob tej uri navzočih deseti del članov, se vrši v istem prostoru in z istim dnevnim redom čez pol ure drugi občni zbor, kateri sme brezpogojno sklepati.

Gonoktein.

Najnovejšo izkušeno sredstvo proti kapavcu (triperju), belem toku, cystitidi, črevesnemu in mehurnemu katarju i. t. d.

Brez vbrizgavanja. O Gonokteinu piše: Wiener Medicinische Wochenschrift let. 1913 šte. 7.

Na koncu rekapitulirajmo v kratkem dobra svojstva Gonokteina:

- 1.) Jemlje se prijetno, ter ne povzroča niti pri daljšem lečenju potežiloč, kakor drugi preparati, kakor podirigavanje, izguba teka, toksični egranti, draženje ledvic, driska in podobno.
- 2.) Odstranjuje neznosno pekočo pri vodi in omejuje boje erekcije ter manjša izcedek.
- 3.) Krajša čas lečenja, ako se jemlje takoj v začetku vnetnega procesa, zakaj uničuje Gonokoke, a za tem gre glavno lokalno lečenje.
- 4.) Ne zahteva od bolnika velikih denarnih žrtv, ter se zaradi tega širi tudi med manj premožnimi bolniki, ker zadostujejo na dan tudi 4 kapseli. 2130

Zaradi teh važnih lastnosti, s katerimi je prvi med vsemi preparati, zasluži Gonoktein, da ga toplo priporočamo zdravnikom, ker smelo lahko trdimo, da je to zdravilo, ki v resnici pomaga, kar bolniki sami radi pripisujejo.

Dobi se v vseh večjih lekarnah, Skatljica K 6—. Zahtevajte literaturo in prospekt. Ljubljana: Lekarna Truhovec. Zagreb: »Zdravstvo«, Jelačićev trg. Proizvajal: Farmakološko-kemični laboratorij »HERA« Praga - Vrbovice 222. Behavilci vojnega ministrstva in Vojno - zdravstvenega združenja.

Proda se hiša na Dolenskem

v mestu, na glavnem trgu, pripravna za vsako obrt. 1095
Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Čestilna na prometnem kraju, 1880

plačilno natakario
z daljšimi in dobrimi izpričevali.
Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«. 1103

Več tesarjev

se sprejme takoj
proti dobremu plačilu, stanovanju in hrani v hiši. Zglasiti se je pri Antonu Stelmer, Jeranova ulica šte. 13 v Ljubljani. 907

Sprejmeta se takoj 2 ključavnič. pomočnika.

Kje, pove upravištvo »Slov. Naroda«. 1093

Pridna in zanesljiva prodajalka

izučena v špecerijski in manufakturni stroki ter v tobačni zalogi, želi službo. Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Knjigovodja

z večletno prakso, bilančnik, želi vstopiti v službo takoj. 1072
Ponudbe pod »dvestavno knjigovodstvo/1072« na upr. »Sl. Nar.«

TURUL-ČEVLI
so najcenejši, dobro in lepo izdelani, po tovarniški ceni prodaja v Ljubljani **HENR. SELJAK** Prešernova ul. 53.

Stalna razstava in prodaja umetnin
največja zaloge le umetniških razglednic je v salonu
»Umetniške propagande« v Ljubljani,
Sodna ulica šte. 3. 1078
Istotam se dobi »Ciklus 6. razglednic po originalu M. Gasparija, ki je pravkar izšel.

Damske slamnike
v največji izbiri priporočam
MINKA HORVAT, modistka
Ljubljana, Stari trg šte. 21. Ljubljana.
Popravila najceneje. 904 Popravila najceneje.

Krasna izbira bluz.
Specijalna trgovina za bluže
Antonija Sitar
Selenburgova ulica 1.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani.

VABILO
k
rednemu občnemu zboru
Delniške družbe združenih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani
ki se vrši
dne 6. majnika 1917 ob 9. uri dopoldne v Celju
v sejni dvorani Posojilnice
s sledečim sporedom:

1. Poročilo o bilanci za pretečeno poslovno leto in odobrenje iste.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Slučajnosti.

Laški trg, 1. aprila 1917.
Upravni svet.

§ 17. pravil: Vsaka delnica ima pri občnem zboru svoj glas.
§ 18. Delnice, za katere se hoče izvrševati pravico glasovanja, se morajo zložit najkasneje šest dni pred občnim zborom na mestih v pozivu označenih in sicer proti legitimaciji, ki se glasi na položnikovo ime in iz katere mora biti razvidno tudi število delničarja pristojnih glasov. Založene delnice morajo biti opremljene s še nezapadlimi kuponci.
§ 19. pravil: Vstop k občnemu zboru je dovoljen le proti pokazu legitimacije.
Kot založna mesta delnic so določena: Pivovarna v Laškem, Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Posojilnica v Celju, Savinska posojilnica v Žalecu. 1109

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Izborna, naravno pristna
bela in rudeča VINA

po najnižjih dnevnih cenah dobavljajo

posrednik vinskih kletij

HUBERT SPITZ, Klosterneuburg

Feldgasse 44, telef. Interurb. 29.

HENRIK WEISZ,

Hagyasilla, Kom. Bara, Ogrsko.

Ustan. 1910.

Postavno protokolirana.

Dobavlja po povzetju spodaj označene čevlje v vsaki velikosti. Riziko izključen. Zamena dovoljena. S cenikom med vojno ne morem postreči. Par ženskih čevljev K 33.—, K 40.—, K 45.—, K 50.— in K 55.—, par čevljev za strapace (bakanče) K 50.—, K 60.— in K 70.—, par moških čevljev K 45.—, K 50.—, K 55.— in K 60.—. Otroški čevlji vsake veliko-ti in zelo poceni. Doza kreme za čevlje 1 krona

POZOR!

Baterije

POZOR!

Svetiljke

Vido Bratovž
Ljubljana, Stari trg številka 4.
En gros. En gros.

Zarnice

POZOR!

Baterije

POZOR!

Podplati

se ohranijo, če se na nove ali male ponošene čevlje pritrdijo nabiti iz usnja.

Za en par z žebelčki cena

232

za otroke za dame in dečke za gospode

26-35

36-42

40-48

K 1-20

K 1-30

K 1-30

Dobe se v zalogi čevljev „PEKO“

PETER KOZINA & Co., Ljubljana,

Breg, nasproti Sv. Jakoba mostu.

NA IZBIRU pošilja tudi na deželo:

K asne

2652

BLUZE

plučke, jopice, krila, kostume, nočne halje, porile, modne predmete, športne klobuke in stoznike. Zelo solidna trdnost.

M. Krištofič - Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. Lastna hiša.

Fine

otroške obleke

in kresne oprave.

ANTON CIHLAR

tvornica cementnih izdelkov, Ljubljana, Dunajska cesta št. 67.

priporoča svoje veliko zalogo cementnih cevi vseh vrst, ter sprejema vsa v njeno stroko spadajoča dela.

Cement vedno v zalogi.

Gospa

ki je vajena vsega hišnega dela in izurjena tudi v šivanju, išče dela čez dan.

1073

Kdo, pove uprav. Slov. Naroda

Išče se gospodična

kot predajalka za v trgovino z meš. blagom na deželi. Hrana in stanovanje v hiši. — Ponudbe na uprav. »Slov. Naroda« pod »Prodajalka/1089«.

Adrija

fotomanufaktura drogerija,

Ljubljana,

Selenburgova ulica št. 3.

priporoča veliko zalogo

desinfekcijskih preparatov kakor:

Lysol, Lysoform, Kreolin, For-

malin, Formalinove pastilje,

karbolovo kislino, karbolovo apno

itd. itd.

Velika zaloga fotografskih

potrebščin in aparatov.

Modni salon F. Harborič

Ljubljana, Mestni trg številka 7.

priporoča svoje veliko zalogo dunajskih modelov

slamnikov, kinčanih in praznih oblik,

svilnatih klobukov, cvetlic, peres i. t. d.

Vedno velika izbira žalnih klobukov.

Načinje cene, Dobro blago!

Popravila točno in ceno.

Podpisane banke naznanjajo, da imajo na

veliko soboto, t. j. 7. aprila t. l.

svoje uradne prostore zaprte

na kar se p. t. komitenti v svrhu pravočasne izdaje naročil opozarjajo.

Ljubljana, 3. aprila 1917.

Podružnica c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani

Česka Industrijska banka, podružnica Ljubljana.

Jadranska banka, podružnica Ljubljana,

Kranjska deželna banka, Ljubljana.

C. kr. priv. Splošna prometna banka, Podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer,

Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana,

Mrška banka, Ljubljana,

Fran Marolt, Ljubljana, Slovenske

1085

vojaške narodne pesmi

za K 1-50 ali 1-80 se dobe že. Po pošti 20 v. več. Najlepše darilo!

Lasne kite

najboljše kakovosti po 8, 10, 12, 14 in 16 kron; lasne podloge Kreff ali Python in lasne mrežice v vseh barvah; „NERIL“ barva za lasne in brado od Dr. Dralica rjava, temnorjava ali črna po 2 in 4 K itd., vse še solidno, zanesljivo blago priporoča

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokalni odprt samo za prodajo blaga in sicer vsaki dan samo od 9 do 1/2 11 in v nedeljo od 9 do 11 ure dopoldan.

MILO

dobivate v

špecialni trgovini za milo

Milan Hočevar

Ljubljana

Sv. Petra cesta 28.

Istotam

sveče, krema za čevlje, toaletna mila, pralni praški i. t. d.

na debelo in drobno.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in Delniška glavnica 8.000.000 kron.

Stritarjeva ulica številka 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici sedaj v Ljubljani, in Celju.

Sprejema

vloge na knjižice in tekoči račun

proti dnevnemu obrestovanju po

4%

Načinje k poslu vse vrste vrednostnih papirjev, finančne računske dobave in dovoljuje

aprovizacijske kredite.

Priporoča nove ustanovljeni Blagovni oddelek.